EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 107, 15 Ekim '94

Devrimci inisiyatif zamanıdır

Yeni bir kitle hareketliliği

Bir çok belirti yeni bir kitle hareketlenmesi dönemine girdiğimizi ve bunun giderek güçlenip yaygınlaşacağını gösteriyor. Bu yeni hareketlenmenin şimdiden göze çarpan bir özelliği var. Uzun zamandır sessiz kalan ya da örneğin yalnızca Sivas katliamı türünden olayların etkisiyle ve bir an için eyleme geçebilen küçük-burjuva katmanların hoşnutsuzluğu da eyleme dönüşüyor. Yakın yıllarda daha çok işçiler ve kamu çalışanlarıyla sınırlı kalan mücadeleler, bu yeni evrede küçük-burjuva katmanları, öğrenci gençliği ve aydınların en duyarlı kesimlerini de kapsayacak gibi görünüyor.

Adana'da HADEP il yöneticilerinin kontrgerilla tarafından alçakça katledilişini binlerce insan gösterilerle protesto ediyor. İstanbul'da "Tunceliler Gecesi"ne 10 bin kişiden oluşan bir devrimci kitle katılıyor. Dersim'de köylerin yakılması Türkiye'nin metropollerinde yöre insanlarının aktif protestolarıyla karşılanıyor. Yaşar Kemal önderliğindeki bir grup tanınmış aydın bugünkü rejimi lanetliyorlar ve onu tüm dünyaya teşhir edeceklerini duyuruyorlar. İstanbul'da Cemevi'nin yıkılması girişimine karşı hareketlenen Alevi halk kitlesinin hassasiyeti ve canlılığı toplumda özel bir etki yaratıyor. Zonguldak madenlerinin parça parça kapatılmasına ilişkin plana karşı Zonguldak madencileri peşpeşe eylemler düzenliyorlar ve kararlılıklarını haykırıyorlar. Bir grup aydın düşünce özgürlüğü talebi için başkente yürüyor. Bazı üniversitelerde öğrenciler son yıllarda örneği görülmemiş genişlikte ve coşkuda alternatif açılışlar düzenliyorlar ve bir kısım öğretim üyesi ile bazı tanınmış aydınların da desteğini alıyorlar. İzmir'de 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin 120 öğretim üyesi demokratik-özerk üniversite istemiyle süresiz boykota başlıyorlar. Zindanlardaki zulme karşı tutsakların ve ailelerinin direnişleri yaygınlaşıyor. Grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı konusunda bugüne kadar SHP tarafından kısmen oyalanabilen kamu emekçilerinden yeni öfkeli sesler yükseliyor. Ve nihayet, bir yıl gibi uzun bir süredir taban toplantılarına gerek duymayan İstanbul Sendika Şubeleri Platformu peşpeşe temsilci toplantıları düzenliyor, taban örgütlenmesini gündemine aldığını duyuruyor.

Tüm bunlar son bir kaç haftanın olaylarıdır ve yineliyoruz, yalnızca yeni bir hareketlenmeyi değil, hareketliliğin bu yeni evrede değişik kesimlere yayılacağını da gösteriyor.

Kürt özgürlük mücadelesine karşı kirli savaşın içinde bugün artık tümüyle bir özel savaş aygıtına ve rejimine dönüşmüş olan sermaye iktidarı, genel bir kitle hareketlenmesini besleyecek her türlü çabayı aralıksız olarak sürdürüyor. İktisadi politikalarında ve politik uygulamalarında değişik halk kesimlerini çileden çıkaracak bir keyfilik ve pervasızlıkla hareket ediyor.

O böylece bize, mücadeleye ve devrime çalışıyor, karşılığını alacağından da kuşku duyulmamalıdır.

* * *

Daha kısa bir süre önce toplusözleşmelerle elde ettikleri hakları gaspedilen, günü gelmiş

ödemeleri altı ay ertelenen ve bonoya bağlanan KİT işçileri, bugün yeni saldırılarla yüzyüzedirler. Hükümet hazırladığı bütçe tasarısında, '95 yılı için sıfır sözleşme, 200 bin kamu işçisinin memura dönüştürülmesi ve kabul etmeyenlerin işten çıkarılması ve nihayet yılların kazanımı olan bir dizi iktisadi ve sosyal hakkın, ya kaldırılması ya kısıtlanması önlemlerini açıkladı.

Bu daha genel planda sermayenin önümüzdeki dönemde tüm sınıfa karşı izleyeceği ekonomik ve sosyal politikanın da çerçevesini oluşturuyor. Öte yandan, koalisyon hükümeti içinde bugüne kadar bir dizi madrabazlığa konu olan, fakat artık bir tasarı halinde meclise sunulmuş bulunan "özelleştirme yasa tasarısı"da KİT işçilerine yönelik saldırının bir başka cephesinin açılmakta olduğunu gösteriyor. İşçilere sıfır sözleşme ve sosyal haklarda kısıntılar uygulanırken, yeni zamların birbirini izleyeceğini, enflasyonun %100 üzerindeki seyrini sürdüreceğini de bunlara ekleyelim.

İşçilere karşı 12 Eylül döneminde bile bu ölçüde bir pervasızlıkla hareket edilmedi. Bu aşırı "tahrik" onları mutlaka harekete geçirecektir. Topun ağzında Zonguldak madencileri var ve onlar şimdiden karşı eyleme geçmiş bulunuyorlar. Madencilerin geçmiş direnişlerinin deneyimi ve bu direnişin yarattığı moral kazanımların işçiler üzerinde halen yaşayan etkileri gözönünde bulundurulduğunda, Zonguldak madencilerinden başlayan bir eylem dalgası, işçi hareketi için son derece önemli bir şanstır.

Öte yandan, kanlı sermaye iktidarı Adana'da Kürt yurtseverlerini katlederek, Dersim'de köyleri yakarak, zindanlarda tutsaklara zulmederek, metropollerdeki Kürt halk kitlelerinin sabrını taşırmıştır. Rejimin kirli savaşı bu saldırılar nedeniyle büyük kentlerdeki Kürt emekçilerinin bilinç ve direnç duvarlarına çarpıyor. Rejimin uygulamaları öylesine rezilce ve isyan ettiricidir ki, Kürt kitlelerinin bu tepkileri Türk emekçilerinin bir kesimi tarafından da sempatiyle karşılanabiliyor.

Devam ediyoruz. Bir avuç aydının düşünce özgürlüğü için en masum eylemine bile izin vermeyen, Dünya Barış Günü'nde bir grup sanatçının en barışçıl bir eylemini bile gözaltıyla karşılayan, "demokratikleşme" vaatlerini tiksindirici bir oyuna çeviren ve Yaşar Kemal'in sözleriyle, Türkiye'yi lanetli bir ülke haline getiren rejime karşı, yıllardır aşırı bir edilgenlik içinde suskun kalan aydınlar bile, bugün artık harekete geçmek ihtiyacı duyabilmektedirler. Türkiye'de öyle olaylar yaşanıyor ki, aydın onuru denilen şeyden bir nebze olsun taşıyanların buna daha fazla sessiz ve seyirci kalabilmesi mümkün değildir. Üniversiteler öylesine kişiliksizleştirilmişlerdir ki, buna nihayet bir ilk ciddi tepki olarak, içinde profesörlerin de yer aldığı öğretim üyeleri boykotları patlak verebilmiştir. Alternatif açılışlarda öğrenci-öğretim üyesi dayanışmasının ilk adımları atılmıştır.

İşçilere karşı 12 Eylül döneminde bile bu ölçüde bir pervasızlıkla hareket edilmedi. Bu aşırı "tahrik" onları mutlaka harekete geçirecektir. Topun ağzında Zonguldak madencileri var ve onlar şimdiden karşı eyleme geçmiş bulunuyorlar. Madencilerin geçmiş direnişlerinin deneyimi ve bu direnişin yarattığı moral kazanımların işçiler üzerinde halen yaşayan etkileri gözönünde bulundurulduğunda, Zonguldak madencilerinden başlayan bir eylem dalgası, işçi hareketi için son derece önemli bir şanstır.

Ve son olarak, Türkiye'nin metropollerinde sosyal uyanışın yolunu kesmek ve onu Adil Düzen aldatmacasıyla yozlaştırmak, Kürdistan'da ise ümmetçi temalarla ulusal uyanışı boğmak ve Kürt halkını bölmek amacıyla, rejim gitgide daha çok şeriatçı güçlere dayandığı ölçüde, bu özellikle büyük kentlerde Alevi kitlesini rahatsız etmekte, uyarmakta, canlandırmakta, örgütlenmeye ve direnişe yöneltmektedir.

Bu günümüzün özet bir tablosudur. Bu tablonun Kürdistan cephesini bir kez daha çizmeye gerek yoktur. Yakın zamana kadar

kısmen "özel" bir muameleyle genel özgürlük hareketinden koparılmaya çalışılan Dersim'de bugün ormanlar ve köyler peşpeşe yakılıp yıkılıyorsa, sermaye kalemleri, "PKK'nın beli kırılmadığı gibi, o artık Sivas'a kadar bile indi" diyebiliyorsa, bu kadarı, son durum hakkında bir fikir edinebilmek için yeterlidir.

* * *

Kitleler yeni bir hareketlenme dönemine giriyorlarsa, kritik sorun, komünistleri ve devrimcileri bekleyen görevlerle ilgilidir. Kitle hareketleri önderliğin ve örgütlülüğün, bu alandaki hazırlık ve birikimin pratikte sınanacağı gerçek zeminlerdir. Bu zemin, bilincimizi, örgütlülüğümüzü ve pratik inisiyatifimizi, tüm bunların bileşkesi olarak önderlik kapasitemizi, sınavdan geçirecektir. İdeolojik-politik perspektifler ile örgütsel düzey ve yetkinlikle ilgili olarak, kendini burada göstermeyen ve kanıtlayamayan her iddia, dayanaktan yoksun demektir.

Bu sınavın başarıyla verilememesi durumunda, bu sizin öncü değil ardçı olduğunuzu gösterir. Soyut iddianız ne olursa olsun, hiç değilse henüz, herhangi bir önderlik kapasitesi taşımadığınızı ortaya koyar. Zira önderlik kendini doğru perspektiflerde ve bu perspektifler doğrultusundaki örgütlü pratikte gösterir. Bu niteliğinizi ve yeteneğinizi kanıtlayabilmeniz için, kitle hareketlerinin her alanına ya da kesimine yetişebilmeniz elbette gerekmez. Özellikle yeniyseniz ve güçleriniz de sınırlıysa, bunu başlangıçta ve uzun bir süre başaramayabilirsiniz de.

Fakat önemli olan, gücünüzün ve örgütlülük düzeyinizin elverdiği ölçüde ve özellikle zaten sürekli faaliyet yürütmekte olduğunuz alanlarda ve birimlerde, kendi müdahalenizi, önderlik çabanızı ve düzeyinizi ortaya koyabilmenizdir. Bunu yaparsanız ve yaptığınız ölçüde, bu hızla gücünüzü de çoğaltacak, etkinizi yayacak, sizi yeni güçlere ve alanlara taşıyacaktır.

Örgütümüz ve tüm örgütlerimiz, sorunları ve sorumluluklarımızı bu açıdan görmeli, gelmekte olan hareketliliği, bunun önümüze koyduğu görevleri derhal enine boyuna tartışmalıdırlar. Politik çalışmada iller ve birimler düzeyinde gösterilmesi gereken devrimci inisiyatifin herzamankinden daha çok önem taşıyacağı bir evrenin eşiğindeyiz.

Gelecek hareketliliği, bir kez daha, "yeterli bir hazırlıktan yoksunluk" mazeretleriyle karşılamak, mazeret değil kaba bir sorumsuzluk, hatta suç kabul edilecektir. Ve muhakkak ki, bir iç mücadelenin konusu edilecek ve kesin olarak "ağırlıklar"ın atılması, sorumlulukların gözden geçirilmesi uygulamalarına yolaçacaktır.

Özellikle son dönemin bir dizi tartışma ve incelemesi, güncel politik mücadelenin çeşitli sorunları hakkında yeterli bir açıklık yaratmış bulunmaktadır. Perspektif ve politikalarımız yeterince nettir, yayın organlarımız sürekli bu sorunları işliyorlar.

Yığınlar bugün iktisadi ve demokratik istemler uğruna harekete geçiyorlar. Bu istemlere kararlılıkla sahip çıkmalı, onlara daha açık ve bilinçli ifadeler kazandırmalıyız. Yığınların demokratik siyasal istemlerini çeşitlendirmeli ve en kapsamlı biçimiyle sloganlaştırmalıyız.

Fakat öte yandan, bu mücadelelerden en iyi biçimde yararlanarak ve mümkün olan her olanağı kullanarak, yığınların bilincini ve tepkisini devrimci bir doğrultuda geliştirmeye, düzenin temellerine yöneltmeye çalışmalıyız.

Yalnızca taktik istemlere ilişkin şiarları değil, fakat eylem içindeki kitlelerin saflarında kolayca yankı bulabildiğini olayların gösterdiği temel şiarlarımızı da mümkün mertebe yaymalıyız. Bugün, "Kahrolsun Sermaye İktidarı!" ve "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!" gibi iki temel sosyalist slogan, bir çok kitle gösterisinde açık bir destek bulabiliyor.

Bu sloganları, sınıf hareketi saflarında yaygınlaşması ve benimsenmesi, işçi hareketinin devrimci gelişmesi ve bağımsız bir sınıf kimliği kazanması doğrultusunda önemli bir kazanım olacaktır.

EKİM

Ara seçim ve yeni manevralar

Kürt ulusal sorunu Türkiye'de gündemin başında yer almaya devam etmektedir. Bu nedenle burjuvazi, bütün manevra ve politikalarında Kürtleri hesaba katmak zorunda kalıyor. Önümüzdeki günlerde yapılacak ara seçimin ağırlıklı olarak Kürdistan'da gerçekleşeceği düşünüldüğünde, yeni dönemdeki gelişmeler daha fazla önem kazanıyor.

Bu sürecin iki önemli özelliği var: Birincisi; mevcut savaşa yeni boyut kazandırmak. İkincisi; uzlaşmacı ve reformist güçler aracılığıyla kitle muhalefetini düzeniçine akıtmak.

Burada Refah Partisi gibi partilerin bilinen seçim manevraları ve taktikleri yeterince bilince çıkmıştır. Dini motivasyonlar, ümmetçilik, bölünmez bütünlük senaryolarıyla kitlelerin geri bilinçlerine seslenerek kitle desteğini elde tutmaya çalışmak, RP'nin hedefidir.

Kürdistan'daki bir diğer gelişme ise hızla palazlandırılmaya çalışılan, özel ordu ve MHP dalgasıdır. Bir ayağı köy korucularına, bir ayağı ise özel orduya dayandırılan bu gelişme Kürdistan'da faşist terörün değişik maskelerle sürdürülmesinden başka bir şey değildir.

Kirli savaş ara seçime giden süreç öncesi ve sonrası hızla tırmandırılmaktadır. Kürdistan'ın bir çok bölgesinde yapılan hava saldırıları sonucu yakılan ormanlar ve imha edilen köyler bu gerçeği çarpıcı olarak gözler önüne seriyor. Savaşa Türk halk kitleleri arasında aranan destek, yine ara seçim süreci boyunca devam edecek. Burjuva medyanın yalan makinaları gazete ve televizyonlar, kirli savaş yanlısı propagandalarını yalanlarına yalan katarak yoğunlaştıracaklar. Ulusal özgürlük yürüyüşünü güçsüz ve haksız göstermeye çalışarak gerçekleri saptırmaya devam edecekler.

MGK, ulusal özgürlük mücadelesi ve onun tüm cephelerine karşı topyekün bir savaş başlatmıştır. İşte, 3 Ekim Pazartesi günü Adana'da HADEP'e karşı gerçekleştirilen kanlı saldırı... Kanlı cinayet odaklarının bu saldırısı sonucu Rabi Çubuk katledildi. HADEP hem seçimlere sokulmaya, böylece seçimler meşrulaştırılmaya ve kitle desteği sağlanmaya çalışılırken, öte yandan saldırılar düzenlenerek gözdağı verilmek istenmektedir. Amaç Kürt halkını sindirmek ve örgütsüz bırakmaktır.

Ara seçimin bir diğer boyutu ise; bu seçimlerde uzlaşmacı ve reformist güçlerin devreye sokularak Kürt halkını öncüsüz bırakma politikasına yeni bir halka eklemektir. Burjuvazi açısından bunun iki önemi var: Birincisi kitleleri devrimci çizgiden koparark düzen sınırları içinde bir alana çekmek ve PKK'yi devre dışı bırakmak arzusu. İkincisi; böyle bir alana çekilecek kitlelerin doğrudan işbirlikçiler üzerinden örgütlenmesi ve yönlendirilmesi. K.Burkay ve onun DDP'sinin yeniden siyaset sahnesine getirilmesi, bu nedenledir. K.Burkay'ın "yeni dünya düzeni"ne uyumlu düşünceleri bilinmektedir. O, Kürdistan'da Filistin ya da Güney Afrika tipi bir çözümün öncüsü olma hevesindedir. K.Burkay ateşkes sürecinde bu manevralarında bir ölçüde başarılı olduğunu sandıysa da, sonraki süreçte mücadelenin devrimci bir çizgide sürmesi bunu boşa çıkardı. Komünistler ateşkes sürecinde protokolde ifadesini bulan çizginin, devrimci çizgiden düzeniçi bir çizgiye bir kayış, bir yol ayrımı olduğunun altını çizmişlerdi. Burkay halihazırda sürecin kendi lehine gelişmediğini gördüğünden, emperyalizm yanlısı politikalarına daha da hız verdi.

Tüm bu gelişmeler önümüzdeki sürecin ne kadar sancılı geçeceğini gösteriyor. Türk devletinin son mafya olayları ile kirli çamaşırları bir kez daha gözler önüne serilmiştir. DYP-SHP ikilisi oldukça yıpranmış, işsizlik, hayat pahalılığı ve enflasyon had safhaya ulaşmıştır. Kirli savaşın tüm pisliği ortalığa yayılmıştır. Böylesi bir süreçte erken genel seçim değil de, ağırlıklı olarak Kürdistan'da gerçekleşecek bir ara seçimin tercih edilmesi devletin ve parlementonun bu yıpranmışlığını biraz olsun yamamak içindir.

Ara seçim ne Türk halkına ve ne de Kürt halkına hiçbir şey getirmeyecektir. Olsa olsa bu kokuşmuş düzenin baskı ve zulmünü daha da artırarak sürdürmesini kolaylaştıracaktır. Bu ise daha fazla savaş ve kan demektir.

Kapitalizm, yolsuzluklar ve mafyalaşma

Bugün artık kapitalist düzen bir mafya düzenine dönüşmüştür. Çürüme ve yozlaşma en ileri kapitalist ülkelerden en gerisine kadar, kapitalist toplumların tümünde mevcuttur. Burjuva demokratik ülkelerde dahi yolsuzluk, rüşvet, devlet ile mafya arasındaki ilişkiler gizlenemez bir durum almıştır. Kapitalist devlet ile mafya arasındaki ilişkinin nasıl ve hangi biçimlerde yaşandığını, rüşvet ve yolsuzluğun boyutlarını, başta İtalya benzeri ülkelerdeki gelişmeler çok açık bir şekilde göstermektedir.

En demokratik kapitalist ülkelerde dahi adı bir yolsuzluğa bulaşmayan devlet adamı yok gibidir. Zira sermaye sınıfının kendi mali gücüyle satın alamayacağı çok az şey kalmıştır. Sermaye sınıfının bu mali gücü egemenliğini sürdürdüğü sürece rüşvet ve yolsuzluğun önüne geçmek de mümkün değildir. Çünkü kapitalist düzende herşeyi belirleyen sermayenin kudretidir. Dolayısıyla yaşanan yolsuzluk ve rüşvet olayları kapitalist toplumun bünyesinde mevcuttur. Bu tür gelişmelerden tek tek bireyleri sorumlu tutmak düzeni aklamak için başvurulan yöntemlerdir. Hiç şüphesiz bu çürüme ve yozlaşma bir bütün olarak çok yönlü ve kapsamlı bir biçimde yaşanmaktadır. Çürüyen düzen hiçbir şey üretememekte, tam tersine varolanı tüketmekte ve kendi çürümüşlüğünü tüm topluma bulaştırmaktadır.

Kapitalist düzende her türlü kirli çamaşırın ortaya döküldüğü dönemler genellikle ve özellikle kriz dönemleridir. Türkiye kapitalizmi yalnızca tarihinin en büyük ekonomik ve politik krizini yaşamamakta, aynı zamanda en çürümüş ve yozlaşmış dönemini de yaşamaktadır. Rüşvete ve yolsuzluğa bulaşmayan hiçbir parti ve devlet adamı bulamazsınız. Artık her gün yeni İLKSAN ve İSKİ'lerle karşılaşmak doğal bir hal almıştır. Yolsuzluk ve rüşvet, düzeni ve onun tüm kurumlarını öylesine sarmıştır ki, açığa çıkan yolsuzluk olaylarında bile kimse kimsenin üstüne gidememekte, hatta dosyalar "yüce meclise" gittiğinde partiler birbirleriyle anlaşarak kirli çamaşırlarını gizlemektedirler.

Son olarak yaşanan Engin Civan olayı rüşvet ve yolsuzluğun boyutunu, açık bir biçimde sergilemiştir: Yeraltı dünyasından iş dünyasına, oradan devlete kadar uzanan kirli ilişkiler ağı...

Engin Civan'ın kurşunlanma olayından sonra Dündar Kılıç ve Selim Edes'in polise gidip teslim olmaları polisin bir başarısı gibi sunuldu. Oysa gerçekte yaşananlar danışıklı bir oyundu. Herkes kendi payına düşeni yaptı. Bu olay hergün yeni halkalar eklenerek büyümektedir. Semra Özal ve Ahmet Özal'dan emniyet üst düzey yetkililerine kadar kimler yok ki bu kirli ilişkiler ağında.

Düzen Engin Civan olayının bu şekilde ortaya çıkışından pek memnun görünmüyor. Bilindiği gibi, Engin Civan bir devlet bankasının eski genel müdürüydü. Dolayısıyla devletin burada yaşanan yolsuzluk ve kirli oyunlardan haberdar olmaması mümkün değildir. Ama yolsuzluk ve rüşvet devletin tüm kurumlarmda bir işleyiş haline gelmiştir. Dolayısıyla sorgulanması gereken bir kurum var ise, bu da devletin ta kendisidir. Rüşvet, yolsuzluk, hayali ihracat ve vergi kaçakçılığı ile köşeyi dönme felsefesi bu düzene aittir. Sermayenin felsefesine göre bunlar bir suç olmaktan öte bir erdem sayılmaktadırlar. Bu işleri yapanlar ise bu devletin en iyi "vatandaş"ları ve "vatansever"leridir.

Engin Civan olayından sonra bir çok köşe yazarı KİT'leri sorumlu göstererek özelleştirme saldırısı için yeni bir zemin yaratmaya çalışıyor. Buna dayanarak bir an önce özelleştirmenin yapılması gerektiğini iddia ediyorlar. Kuşkusuz KİT'ler birer arpalıktır ve özellikle bu arpalıklardan sermayeye hizmette kusur etmeyen büyük bürokratlar beslenmektedir. Ama yalnızca KİT'lerde mi rüşvet ve yolsuzluk olayları yaşanıyor? KİT'lerin değerinin çok altında sermayeye peşkeş çekilmesi de bir tür yolsuzluk değil midir?

Bu düzen öylesine çürümüş ve yozlaşmıştır ki, ikide bir düzenin basını ve onun yazar-çizerleri temiz toplum kampanyası çağrıları yapmaktadırlar. Bu çağrıların kendisi bile sermayenin ve onun temsilcilerinin ne kadar ahlaksız olduğunu göstermektedir. Bu çağrıları yapan basın ve onun mensupları bu çürümenin ve yozlaşmanın içerisinde debelenmektedirler. Devletten en büyük rüşveti alan bu basının ta kendisidir.

Çürüyen tek tek bireyler ve partiler değildir. Çürüyen ve çürüdükçe de her şeyi çürüten mevcut kapitalist düzenin kendisidir. Evet, bu düzen asalakların, mafya ve eşkiyaların düzenidir. Bütün kötülüklerin üreticisi bu düzenin kendisidir. Temiz bir toplum yaratmak ise düş değildir. Ama bunun bir tek yolu vardır: Proleter devrim.

Yemekhane işçilerinin direnişi sona erdi

Çukobirlik'te direniş dersleri

Sermaye'nin 5 Nisan saldısı paketiyle birlikte işçi sınıfına yönelik saldırı alabildiğine boyutlandı. Bu saldırının Türk-İş, Hak-İş ve DİSK'in desteği ile hayata geçirilmesi sınıftan yükselecek tepkilerin önünün kesilmesinde önemli bir rol oynadı.

Bu ihanetin son örneğini işyerimizde taşeron işçilerin işten atılmasıyla yaşadık. Yemekhanede çalışan 125 işçi bir süredir sendikalaşma faaliyeti sürdürüyordu. Taşeron firma işvereni süresinin dolduğu bir sırada DİSK OLEYİS ile anlaşarak sözleşme yapmayı kabul etmişti. Ayrıca süresi dolan mütaahhit firma işçilere iş hakkını feshettiğine dair bir belge imzalatmıştı. İhaleyi yeni kazanan mütaahhit firma, sendikayı ve toplusözleşmeyi tanımadığını ve çalışan işçileri kabul etmeyeceğini söylemesi üzerine işçiler direnişe geçmişlerdi.

İşçiler kendi aralarında bir işyeri komitesi oluşturdular. Fakat komitedeki işçilerin bir kısmının sendikanın güdümünde olması onun işlevini yerine getirmesinde zayıflığa yolaçıyordu. Bunun yanlış olduğunu, eylemin başarıya ulaşması için inisiyatifi kendi ellerine almaları gerektiğini, sendikaların işçi düşmanı niteliklerini bugüne kadar defalarca ortaya koyduklarını anlattık. İşçiler tepki göstererek sendikalarına güvendiklerini ifade ettiler.

Biz bu arada gerçekleştirdiğimiz destek ziyaretlerimizde sürekli olarak sendikaların hain yüzlerini çeşitli örneklerle göstermeye çalıştık. Elimizden geldiğince maddi yardım sunduk.

Oturma eylemi yapan işçiler bununla bir sonuç alınamayacağını anlayınca daha değişik eylem biçimlerinin denenmesi gerektiği sonucuna vardılar. İçeri yemek alınmaması, işyeri etrafında alkışlı protesto yürüyüşü yapılması kararı alındı. Yürüyüş esnasında sendikacılar her zamanki hain yüzlerini ortaya koydular. Destek yürüyüşüne katılan işçiler slogan atmak istediklerinde; "eylemimiz meşru bir eylemdir; onun için slogan atmama kararı aldık; bir zamanlar çok slogan attık da ne oldu?" diyerek slogan atılmasını engellediler. Bu hainlere göre kendi meşru taleplerimizi haykırdığımızda eylem gayrı meşru olacaktı. Destek için gelenlerin sessizce yürümeleri gerektiğini söylediler. Biz diğer işçilere nasıl mesaj vereceksiniz diye sorduğumuzda; onlar bizim burada olduğumuzu biliyorlar, biçiminde anlamsız bir yanıtla bu soruyu geçiştirdiler. Zira sendikacıların diğer işçilerin desteğini almak gibi bir sorunları yoktu.

Eylemin ardından işverenin çağrısı üzerine jandarma geldi. İşçilerin yasadışı bir eylem yaptıkları, bunun için burayı boşaltmaları gerektiği söylendi. İşçiler amaçlarının işlerini geri dönmek olduğunu anlatmaya çalıştılarsa da, jandarma tarafından fabrikanın dışına atıldılar.

Sabah işyerine geldiğimizde onları dışarıda bulduk. Hemen diğer işçi arkadaşlarla biraraya gelerek sorunu tartıştık. Aldığımız kararı işyerindeki diğer duyarlı işçilere de ilettik. Toplu halde kapıya giderek direnişçi işçileri içeriye almaya çalıştık. İşyerinden ve direnişçi işçilerden oluşan bir temsilci grubu oluşturduk. Bu temsilcilerin gelişmeler hakkında görüşmek için işverene yolladık. Daha sonra ise Rıdvan Budak gelerek işverenle görüşüp sorunu çözeceğini söyledi ve dağıldık. Sonuçta sendika işverenle görüşüp utanç verici bir protokol imzalayarak direnişi bitirdi. İşçilerin işlerine dönmesi dışında hiç bir hak alınamadan direniş sona erdi.

Eylem süresince işçiler tümüyle sendikanın denetimindeydiler. Gerek bize gerekse sosyalist ba-

OLEYİS Sendikası ile yeni Mütaahhit firma arasında imzalan protokolün bazı maddeleri:

1) Yürürlükte bulunan Toplu İş Sözleşmesinin yürülük süresi içerisinde tüm hükümleri askıya alınmıştır. Yani bu Toplu İş Sözleşmesinin bu protokolde belirtilenlerin dışındaki hiç bir hükmü yeni işveren tarafından uygulanmayacaktır.

2) OLEYİS Sendikasına üye mevcut işçilerden 125'i yeni işveren YEMAS LTD. ŞTİ. Tarafından kendi şartları içerisinde işe alınıp çalıştırılacaklardır.

3) ... 125 işçi YEMAS tarafından aylık net 3.250.000 TL ücet karşılığında çalıştırılacaktır.

6) OLEYİS Sendikası işe alınacak 125 işçiden Toplu İş Sözleşmesinden kaynaklanan haklarından vazgeçtiklerine dair ibraname alacaktır.

sına karşı başlangıçta oldukça geri bir tutum aldılar. Ancak sendikanın gerçek yüzünü yaşayarak öğrendiler. Her gelişmenin ardından bize haklı olduğumuzu söylediler. İşçilerle aramızda sıcak bir diyalog gelişti. Bu diyaloğun sürekli olmasını talep ettiler.

Bütün bu gelişmelerden çıkardığımız dersler ise şunlardır:

* Sendika bürokratlarını aşamayan bir direnişin başarı şansı yoktur.

* Sabırlı ve ısrarlı bir müdahale ile en geri işçiler bile kazanılabilir. Ancak içeriden bir müdahale olmadığı koşullardı başarı şansı çok zayıftır.

* Doğru öneriler ortaya konulduğunda, başta tepki ile karşılansa da, kazanan biz olacağız.

* Ayrıca kendi öz örgütlülüklerimizi yaratmadan (işyeri komitelir/ direniş komiteleri) sendika bürokratlarını aşmamız olanaklı değildir.

CEVAHİR

Sena Tekstil direnişi

Adana Şakir Paşa Mahallesi'nde 3 ay önce faaliyete başlayan Sena Tekstil'de ücretler ve çalışma koşulları nedeniyle bir direniş yaşandı.

150 işçinin çalıştığı Sena Tekstil'de işçiler 1 milyon 400 bin TL gibi son derece gülünç bir ücretle çalışıyorlar. Sabah 8'den akşam 6.30'a kadar çalışan işçiler bir de zorla mesaiye bırakılıyorlar. Bu nedenle, ücret ve çalışma koşullarının düzeltilmesi istemiyle kendi aralarında toplantılar yaparak imza toplamaya başladılar.

21 Eylül günü patronun bir işçiyi dolaylı olarak hırsızlıkla suçlaması, suçlanan işçinin buna yüksek sesle tepki göstermesi üzerine olaylar gelişti. Bu işçinin işine son verilmesi üzerine kalite kontrol bölümü arkadaşlarının işe dönmesi talebiyle işi bıratı. Fakat çıkış kapısında engellenerek tekrar işlerinin başlarına gönderildiler. Olay böylece kapandı. İşçilerin toplantılar yaptığını öğrenen patron ücretleri 1 milyon 750 TL'ye çıkardı.

Bu arada toplantılarını sürdüren işçiler bir komite seçtiler. Öncü işçilerin kimler olduğunu bilen patron tehditler yağdırmaya başladı. Komitedeki işçilerden birini çağırarak, imzaları getirmezseniz sizi polise vereceğim, diyerek tehdit etti. Bunun üzerine işçiler, 26 Eylül günü, taleplerini içeren bir listeyi patrona götürdüler. Talepleri: Asgari ücretin uygulanması, işçi kıyımına son verilmesi, aylıklarının 1/3'ünün avans olarak verilmesi, çalışma saatlerinin düzeltilmesi, yemeklerin düzeltilmesi, keyfi uygulamaların sona erdirilmesinden oluşuyor ve 78 işçinin imzasını taşıyordu.

Patronun talep listesini yırtması ve polis çağırması üzerine direniş başladı. Hiç kimseyi polise vermeme kararı alan işçiler birbirlerine kenetlenerek fabrikanın ortasına oturdular. Patron bunlar teröristler, örgüt kuruyorlar, diyordu. Aileler ve halk işçileri desteklemek için kapı önün yığıldılar. Bunun üzerine patronun ağabeyi temsilcilerle konuşmak istedi. Görüşme sonucunda asgari ücretin 3 aylık bir deneme süresi sonrasında uygulamaya konulması koşuluyla diğer talepleri kabul ettiklerini, 27 Eylül günü protokol imzalayacaklarını söylediler. Böylece 3-4 saat içinde direniş sona erdi. İşveren tarafından hazırlanan protokolü inceleyen işçiler bunun yalnızca bir aldatmaca olduğunu görünce, yeni bir protokol hazırlama kararı aldılar. Yeni protokol patrona götürüldü. İşçileri çok kötü karşılayan patron komitede yeralan işçileri işten atacağını söyledi. İşçiler 29 Eylül'e kadar süre tanıyarak, talepleri kabul edilmediği koşullarda direnişe geçeceklerini bildirdiler. Taleplerin kabul edilmemesi üzerine yeniden direniş başladı. İşyerini boşaltmak üzere polis geldiğinde, işçiler yine birbirlerine kenetlenerek oturdular. Polisin, bunlar adam gibi çıkmıyorlar copu getirin demesi üzerine işçiler teker teker kalkarak, biz paramızı alıp eve gitmek istiyoruz, dediler. Polis yasadışı eylem yapıyorsunuz, sizi terörle mücadeleye göndereceğim diyerek genç ve deneyimsiz işçileri korkutmayı başarmıştı. Tekme tokat ve küfürlerle polis araçlarına bindirildiler. Binmek istemeyen bir bayanın saçından tutularak çekilmesi üzerine daha önce işten atılan iki arkadaş polisle kavgaya girişti. Kargaşa içinde bazı işçiler kaçarken polis arkalarından bir kaç el ateş etti. 10 kişi gözaltına alındı. Gözaltının ardından bir basın açıklaması yapıldı. 1-2 saat sonra gözaltına alınanlar bırakıldılar. Özellikle komitedeki insanları epeyce hırpalamışlardı.

Direnişçilerin çoğu ilk kez çalışma yaşamına başlayan ya da ilk kez bir eyleme katılan işçiler. Öncülerin durumu da farklı değil. Bu nedenle, herşeye rağmen, eylem işçiler açısından oldukça öğretici bir deneyim olmuştur.

ORÇE

Öğrenci hareketinin yeni dönemi
Süreklilik ve kopuş

Bir sıçrayışı koşullayacak iki temel özellik vardır: Sıçrayacak bir süreklilik noktası ve kopuş dinamiği. Süreklilik varlık şartıdır, hiçbir şey boşlukta kalmaz. Kopuş ise, sıçramanın, niteliksel farklılaşmanın koşullayıcısıdır.

Tüm durgunluk ve gerileme dönemleri, esasta eylem/hareket üzerinden devrimcilik karakterini kazanan hareketleri ve yapılanmaları ikili bir zorlamaya iter. Birincisi, doğal bir reformculaşma etkisidir. İkincisi, ise devrimci kalmak için tek yol halini alan devrimci biçime (eylem) devrimci içeriği (ideoloji) kazandırmak.

Komünizm bir niteliktir ve bu çerçevede komünizmin öğrenci gençlik içinde süreklilik öğesi vardır. Bir devrimci kitle yükselişi için değil ama, niteliksel farklılaşmalar için hayli etmenin kesiştiği bir konjonktürel ortam da vardır. Sıçramanın başarısı belli bir kopuş hızına ulaşabilmektir. Zira başarı niyetlerin değil gerçeklerin ürünüdür. Ve bir kez daha sadece kopma isteği ile koşullanacak bir eğitim yılı ancak yokoluşu üretir. Ya komünistler politikleştirme ve öncüleştirmede kitle kanalları/yapılanmalarına sahip olurlar, ya da komünist bir nitelikten bahsedilemez.

Bugün üniversitelerde öğrencilerin ezici ağırlığı halen apolitiktir ve bu devrimcilerin ne tür deformatik biçimler altında olursa olsun, süreklilikleri altında yaşanmıştır. Bu '80 öncesiyle kıyaslanırsa, süreçte devletin öğrencileri "kazanmak" için fiziki-psikolojik terörünün dışında ciddi ve etkili ideolojik bir hegemonya kurduğunu ve güçlü manüplatif mekanizmaların varlığı demektir. Bu kesim gerçekte bireyci-pragmatist bir perspektif altındadırlar. Bu devrimimizin potansiyel güçlerindeki bir daralmadan çok bu alanın politizasyon mekanizmalarının geliştirilmesinin gerekliliğini ifade eder. Daha kolay politizasyon eğilimi taşıyan katmanlar (emekçi sınıflardan) üniversiteye gelememekte, bunlar politizasyonu kendi sınıfsal mekanlarında yaşamaktadırlar. Üniversitelerdeki bu apolitik kesim içerisinde ciddi bir katman emekçi halk çocuklarıdır. Bu katman iki temel şartla devrimci öğrenci hareketinin bileşenliğine yükselebilir. Birincisi dış sınıf dinamiklerinin politik etkisidir. İkinci ise, komünistlerin kitle örgütleri üzerinden burjuva ideolojik etkin altındaki entellektüel-otonom karakterli kesimi ideolojik hegemonyası altına alabilmesidir. Şu andaki dış sınıf dinamiklerinin etkisi sosyal konumların yakınlığına rağmen, bu kesimin içinde önemsizdir. Bu kesimin gözünde üniversiteler halen bir sınıf atlama mekanizmasıdır. Bir düzen kurumu olarak okulla güçlü bir bağ yaratan da budur. Bu apolitik kesim içindeki üst-orta sınıflardan katmanlar ise zaten devrimci politizasyon potansiyelinin en zayıf olduğur kesimdir.

Üniversitelerde en dinamik kesim, bu apolitik kesimden farklılaşmalarla oluşan, yarı aydın bu katmanın en entellektüel kesimini oluşturan dergi, klüp, grup gibi biçimlerde kendini ifadelendiren kesimdir. Kuşkusuz devrimci öğrencilerin kapalı devre mekanizmalarından öte bir şey olmayan yapay örgütlülük girişimlerini bunlara katmıyoruz. Bunlar devrimci hareketin reformculaşma biçimleridir. Burada bizi ilgilendiren apolitik kitle arasında bir tür doğal önderler olarak bulunan ve politikleşme arayışını temsil eden, komünistler dışındaki siyasi öznelerin taşıyamadığı politikleşme ihtiyacının bir süre sonra kendini entellektüel-otonom bir çevre şeklinde ifadelendirdiği kesimdir. Bu kesimin geldiği nokta kendiliğinden hareketinin az-çok sınırıdır. Ama komünistler etkin bir ideolojik mücadele ile bu kesimi politik olarak etkileyebilir. Bu kesimin okulla bağlantısı görece zayıftır.

Üniversitelerde bunların dışındaki sözü edilebilir üç temel gruplaşma var: 1. Devrimci demokratlar: Temel birleşik yapı olarak dernekleri seçen ve kapalı devre eylem/örgüt pratiğinden iç dinamikleriyle çıkabilecek potansiyelden uzak niteliksiz sol birikim. Kendi iç farklılaşmalarından öte bu kesim komünistlerin örgütsel-politik etkisi dışında statükocu (akademik sekterizm) bir yapıyı temsil ediyor. 2. Yurtseverler: Bunları birincilerden ayıran politikleşme dinamiğinin okulda değil Kürdistan'da oluşudur. Bu kesim için okul bir apolitizm alanıdır. 3. Gericiler: Son döneme kadar dış olgular (gecekondu ve kırsal alan) üzerinden okul dışında politikleşen ve bunun sonucu okulda gücüne kıyasla zayıf bir politik etkiye sahip bu kesim, geldiği düzeyle bunu zorluyor ve bir sıçrama yapmaya çalışıyor. Bu kesim okul içinden kendini siyasi bir karakter ağırlığı ile tanımlarsa, o zaman komünistler ve devrimciler yıllardır kendiliğindenci süreçleri aşamamayı açık tasfiye ile ödeyebilirler. Zira bu kesim yoksul-emekçi çocukları üzerinden

politik kitle hareketi olmayı deneyecektir. Tabi bu süreçleri içerden dengeleyebilecek savunmacı bir çizgide bile olsa tepkisel sol bir politikleşme de yaşanabilir. Üst-orta sınıflardan öğrenciler arasında bu kesime bir tepkiselliğin şimdiden biriktiği ise açıktır.

EGK'nin yeni dönemde politikleştirme ve öncüleştirme saldırısının temel biçimleri neler olacaktır? Birincisi; politik bir kitle hareketinin potansiyelleri olarak gözüken kesimlere yönelik militan tarzda bir propaganda-ajitasyonun kitlesel karaktere uygun biçimlendirilişi. Bu yaygın bir gençlik yayının dolaylı dağıtımından ortak tartışma platformlarına kadar uzanıyor. Ama her şart altında buradaki çalışma, ağırlıkla hazırlık dönemidir.

İkinci ve ana görev okullardaki entellektüel-otonom çevreleri politik olarak etkilemektir.

Bu konuyu bir alıntıyla noktalayalım. *"Yapılması gereken öğrenci hareketinin politikleştirilmesidir. Öğrenci hareketinin politikleştirilmesi, devrimci öğrencilerin sürekli bir politik eylemlilik içinde olmalarıyla kuşkusuz aynı anlama gelmemektedir. Aksine bu tip bir çaba devrimci öğrenci hareketini kendi içine kapalı devre bir militanlığa sürüklemekte, bu ise gelişmeyi sağlamak bir yana, öğrenci hareketinde bir kan kaybına neden olmaktadır. Sorun geniş öğrenci kitlesindeki ideolojik karmaşaya uygun araçlarla müdahale edebilmek ve kitlenin toplumsal sorunlara duyarlılığını artıracak ortak tartışma ve eylem platformları yaratabilmektir. Öğrenci hareketi bu anlamda geçmişin FKF, Dev-Genç vb. deneyimlerine eleştirel ve ders çıkarıcı bir gözle bakabilmelidir."* (*Değerlendirme ve Kararlar*, s.236)

EGK ve gençlik çalışması

Parti inşası süreci hep ikili bir karakterin ağırlığını taşır. Bir yandan komünistlerin gerçek ve asli merkezleri /biçimleri üzerinden niteliklerini tamamlama çabası ve diğer yandan tam da bu temele sahip olmamanın getirdiği deformatif baskı.

Gençlik alanında bu deformatif baskı süreçte ('91-93) çok özel bir ağırlık taşıdı. Gençlik çalışması başlangıçta devrimci-demokrasiyle yollarını ayırmak, varolan ayrılılığı derinleştirmek noktasında zayıf kaldı.

Bu dönemin esas deformatif biçimi "örgütsel altyapı inşası" olgusunu bir perspektif düzeyine çıkarma ve aşamacı-mekanist bir yorumlama idi. Bu birikimsizliğin de koşullayıcılığında, açıktan bir savunuyla değil ama fiili bir yönlendirme olarak yaşandı. "İstanbul'daki üniversitelerin geneline yönelik"bir pratik-dağıtım faaliyeti, belli birimlerde merkezileşmiş çalışma perspektifiyle eş zamanlı yaşandı, hatta bu bir başarı göstergesi sayıldı. Benzeri bir çok örnek sayılabilir, ama sonuç aynıdır. Komünist bir siyasal gençlik örgütüne yabancı bir çalışma tarzı ve bunun koşulladığı kadro birikimi. EGK'nın bu dönemi, alandaki devrimci demokrat yapılardan farklı olmayan bir süreç-düzey yaşattı. Kitlelerden yalıtık militanlar, pratik dağıtım ve kadro dökülmesi.

Bu kadro dökülmesinin esas koşullayıcısı ise ideolojik gerilik ve bunun doğal sonucu ciddi hiçbir mevzi kazanamamak oldu. EGK unsurları, ağırlıkla emekçi çocuklarının devrimcileşme isteğiyle geldikleri okullarda pratik faaliyete katılmasıyla oluştu. Ne ciddi bir eğitim çabası, ne de ciddi bir kitle içinde çalışma pratiği yaşan-madı. Temel alanlarında yeniden üretilemeyen devrimcilik geçici olmaya mahkumdu.

Olağanüstü Konferans sonrası tasfiyeciliğin genelden (hareketten) kaynaklanan dinamiklerin ve söylemlerinin teşhir ve tasfiyesi çabası özelde (gençlik) ne tür biçim ve yansılar kazandığı analizinden koparıldı ve ikinci alan tamamen boş bırakıldı.

('93-94) Bir yüz geleceğe, bir yüz geçmişe

Geçen eğitim yılına bu birikim ve onun doğal uzantısı ile girildi. Bir önceki çalışma yılının ürettiği "ileri" unsurlardan oluşan bir kuşak hemen hemen tamamen döküldü. Yeni dönem pratik dağıtım faaliyeti (temel(!) çalışma şekli) de seçilmiş merkezlere yönelik planlanınca, kitle çalışması yapamayan, ideolojik olarak geri yapıyı bir pratik durgunluğa itti.

Bu tabloyu gençlik önderliğinin toplantı yapamamasına indirgeyen "politik" analize şunu sormak gerekiyor: 1. Geçen eğitim yılı (yarısından fazlası da Olağanüstü Konferans sonrasmdayken) neden açık bir tasfiyeyle sonuçlandı? 2- Bu yıl ... birimi temelindeki faaliyet hem niceliksel hem niteliksel bir sıçramayı nasıl gerçekleştirdi? (planlı faaliyet, rapor uygulaması, kendi bildirisini ve kampanyasını organize etme, hareket çalışmasına aktif destek, iç organlaşma ve niceliksel sıçrama) Bu yıl bunlardan herhangi birine sahip bir başka kampüs, birim yoktur. Bu sonuç kişilere maledilemez Ya belli bir hızda bu sıçramalar sağlanır ya da sürece müdahaledeki gecikme karşısında düzenin ideolojik-fiziki terörü altında ezilinir.

A.ÖZEN

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm'e Önsöz

Demokratizmi savunmanın sınırları

II. BÖLÜM

Devrim sorunu: Tartışmanın değişen ekseni ve yeni tarafları

M.Yılmazer, *"Temel Çelişki" ve Sosyalist Devrim* ara başlığı altında ele aldığı devrim sorununa *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*'den (s.149) bir pasaj aktararak başlıyor. Kapitalist bir toplumda, emek-sermaye çelişkisini ve çatışmasını bir başka şeyle karartmanın, onu olgunlaşmamış sayarak "ileriki bir safha"ya ertelemenin, "küçük-burjuvazinin ara sınıf konumunun bir ifadesi ve yansıması" olduğunu vurgulayan bu pasaja, yazar kendi payına şu yorumu ekliyor:

"Bu tespit, TDKP, TKP-ML gibi 'burjuva ve proletarya arasındaki çelişkiyi olgunlaşmamış' olarak gören siyasi eğilimlerin konumunu çok iyi tanımlıyor. Sınıflar kopuşmasını kendi gerçekliği içinde göremeyen bu siyasetler, kaçınılmazca onu kaba değerlendirmelerle örtmektedirler." (s.42)

İki sayfa sonra, yine aynı konuda, bu kez şunlar söyleniyor: "Emek-sermaye çelişkisini karatırmak gericiliktir. 'Proletarya ve burjuvazi arasındaki çelişkinin olgunlaşmadığını" iddia etmek tam bir köylü bakış açısıdır. Sınıflar savaşı gerçekliğinden uzak bir dar kafalılıktır. Ancak bütün bunlar yanında, mücadeleyi sürükleyen ana halkayı yakalayamamak da sınıf mücadelesini başarısızlığa mahkum edecek bir körlük olurdu. Proletarya, tüm burjuvaziye karşı mücadele ederken, aynı zamanda şehir ve kır küçük-burjuva tabakalarıyla birlikte, tekel dışı burjuvaziyi tecrit ederek, Finans-kapitale karşı henüz demokratik muhtevalı mücadelesinin başını çekebilmelidir." (s.44)

Bunlar tüm yazısı boyunca M.Yılmazer'in izlediği belirgin bir tutumun devrim sorunu üzerinden yeni örnekleridir. '70'lerin maocu gruplarıyla araya, **bugün artık geride kalmış** geri iktisadi tahliller ve onların bazı geri sonuçları üzerinden bir sınır çizmek, böylece, bu gruplarla devrim ve iktidar sorunlarında temelde aynı olan bakış açısı ortaklığını gizlemeye çalışmak tutumudur bu. Daha önce köylü sorununu ele alırken bunun hiç de inandırıcı bir girişim olmadığını görmüştük. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın demokratik devrim anlayışına ilişkin olarak yazar tarafından yapılan özetleme, aynı şekilde, bu inandırıcı olmayan girişimi bize daha geniş bir çerçevede gösteren bir başka örnek olmuştur. Şimdi ise yukarıya aktardığımız sözlerden görüyoruz ki, temel çelişki sorununda da durum farklı değildir. Salt terminolojiye ilişkin kalan farklılıklar bir yana bırakılırsa, M.Yılmazer'in "ana halka"sı, gerçekte dünün ve bugünün devrimci-demokrasisinin ortak "halka"sıdır. Bunun bilinmemesi mümkün değildir. Zira yazarın konu aldığı *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, baştan sona, devrim ve iktidar sorunları çerçevesinde bu gerçekliği işliyor. Yazar geleneksel hareketle bu açık ortaklığını yüreklilikle kabul ederek karşımıza çıkabilir, kendi platformunu bu çerçevede savunabilir, bize de her türlü eleştiri ve ithamını dilediğince yapabilirdi. Fakat hayır, o iki satır üstte birileriyle sözde araya sınırlar çizmek, fakat dönüp iki satır altta onlarla aynı platformdan konuşmak gibi bir tutarsızlığa özel bir eğilim duyuyor. '70'lerin iktisadi yapı tahlilleri sözkonusu olduğunda kuşkusuz belli bir anlamı olan bu çaba, devrim ve iktidar sorunları sözkonusu olduğunda, kendi platformunu savunmak konusunda yazarın güçsüzlüğüne bir gösterge olmaktan öteye bir anlam taşımıyor.

Komünistler, yayını M. Yılmazer'in yazısını **önceleyen** *Teori ve Program Sorunları* başlıklı derlemeye yazdıkları kısa *Sunuş*'ta, şu gözlem ve değerlendirmelere özellikle yer vermişlerdi:

"Kendini farklılıklarıyla, özgünlükleriyle tanımlamaya ayrı bir özen gösteren 'devrimci-demokratik hareketimiz'in, gerçekte, gerek dünya görüşü ve gerekse temel programatik görüşler

bakımından ortak bir payda etrafında birleştiğini ileri sürmek ve kanıtlamak, '80'lerin ikinci yarısında şekillenen marksist-leninist hareketin temel önemde bir ideolojik başarısı oldu.

"Bir dizi genel gelişmenin de yardımıyla, demokratik-devrim programlarının geçmişte çok abartılan iç nüansları şimdi artık önemlerini yitirdiler. Her bir 'özgün' programda ayrı ayrı yaşanan budanma ve kan kaybı, onları 'demokrasi' ya da siyasal özgürlük talebi etrafında aynileşen bir tek yalın program haline getirdi."

(...)

"Devrimci demokrasiyi oluşturan bir dizi grup bugün de kendi aralarında bir ideolojik tartışma ve mücadele yürütüyorlar. Ama dikkate değer nokta, bunun artık geçmişteki gibi programa ilişkin olmaktan çok, güncel siyasal sorunlarla sınırlı kalmasıdır. Teorik dayanaklarıyla birlikte program tartışması, artık geçmişteki gibi devrimci demokrasinin nüanslar üzerine süren bir iç sorunu olmaktan çıkmış, devrimci demokrasi ile proleter sosyalizminin şahsında gerçek taraflarını bulan, dünya görüşü ve bu çerçevede mücadelenin ve devrimin temel ve taktik sorunlarını kapsayan bir tartışmaya dönüşmüştür. Taraflardan ilkinin, üzerinde durduğu temele güvensizlikten ötürü, bu alanda henüz açık bir tartışmadan kaçması bu gerçeği değiştirmez. Dahası, 'iç' sıkıntıların çoğalması bu tartışmayı kendiliğinden zorlayacak ve genelleştirecektir." (*Teori ve Program Sorunları*, Eksen Yayıncılık, s.7-8)

Bu değerlendirmeler Kasım 1990, M.Yılmazer'in önümüzdeki yazısı ise Mart 1991 tarihlidir ve kendi cephesinden bu değerlendirmeyi doğrulayan bir örnektir. Yazar, "TDKP ve EKİM Eleştirisi" başlığı altında, yalnızca EKİM'i tartışabilmiştir. TDKP'yi sözkonusu ettiği her yerde, bu hep eski, yani '70'lerin TDKP'sidir ve işaret ettiği farklılıklar, ya yapay ve zorlamadır, ya da bugün artık geride kalmış sorunlarla ilgilidir.

Fakat tam da burada, özellikle altını çizmemiz gereken önemli bir nokta var. Geri iktisadi tahlilleriyle TKP-Kıvılcım'ın (Dev-Yol'un, Kurtuluş'un vb.) gerisinde kalan '70'lerin TDKP'si, devrim sorunlarına yaklaşımıyla yine de TKP-Kıvılcım ve berzerlerinden daha ileridedir. Çelişkili gibi görünen bu sonuç, *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* bütünlüğü içinde incelendiğinde, kolayca anlaşılabilir bir gerçek olarak çıkar ortaya. Eski TDKP'nin tutarsızlığı, soyut formüllerin esiri olarak topluma geriden bakmak, bundan devrim sorunu üzerine geri sonuçlar çıkarmak olmuştur. Kendi soyutluğu içinde ele alındığında, nesnel gerçeklik karşısındaki bu kaba tutarsızlığın kendi içinde yine de mantıksal bir tutarlılığı olduğu görülür. Öte yandan, TDKP, nesnel toplumsal gerçeklerden tümüyle uzak da duramamış, bir çok keresinde bunları dile getirmiş, bunu yaptığı durumlarda ise, her zaman olmasa bile ,bir çok keresinde daha ileri sonuçlara işaret etmekten de kendini alamamıştır. Eleştirilerimizde yeri geldikçe ve özellikle program bölümünde, bu olguya açıklıkla işaret edilmiştir. Özellikle program bölümünde, zira TDKP programı, bu tutarsızlıkların ve eklektizmin en ileri düzeyde bir özeti ve aynasıdır.

Ne var ki, TDKP'nin 1980 tarihli bu programı da, aynı şekilde, TKP-Kıvılcım'ın 1990 tarihli programından her bakımdan daha ileridedir. Girişinde "nihai amaç"a ilişkin olarak yeralan bir kaç cümle olmasaydı, TKP-Kıvılcım'ın programında sosyalizmin izini bulabilmek gerçekten imkansız olurdu. Bu, kelimenin gerçek anlamında, mevcut toplumu tam demokratikleştirmek ve "çağdaş" uygarlık düzeyine yükseltmek programıdır. 1954 tarihli Vatan Partisi programından uyarlama bir programdan da, başka türlü bir sonuç zaten beklenemezdi.

Dolayısıyla, biz, dünkü TDKP ve benzerleri bugünkü TKP-Kıvılcım ve benzerleri ile aynı noktaya gelmişlerdir derken, bir ileriye çıkışı değil, fakat tersine, gerçekte bir geriye düşüşü vurgulamış oluyoruz. Dünkü TDKP topluma geriden bakıyor, fakat gördüğünü sandığı bu gerilikten kendi mantığı içinde devrimci sonuçlar çıkarıyordu. Dahası, nesnel gerçekle yüzyüze kaldığı, onu teslim ettiği durumlarda sosyalist sonuçlara eğilim gösteriyordu. Oysa bugünkü TDKP, bugün artık toplumun gelişme düzeyini, temel sınıf ilişkilerini, bunların ifade ettiği çelişmeleri doğru görüp de, buna rağmen eski siyasal ufkunu koruduğu bir durumda, kelimenin tam anlamında, geriye düşmüş oluyor.

TDKP programının temel karakteristiklerinden biri onun eklektizmiydi: "Bu bir, iki arada bir derede programıdır. Bayrakların, demokrasi bayrağı ile sosyalizm bayrağının karıştırılmasına dayanır. Proletaryanın sınıf konumunun ve ufkunun ifadesi olmak, belirli bir tarihsel andaki temel ve güncel hedeflerini ve görevlerini aydınlatmak özelliğinden yoksundur. Tersine, proletaryayı küçük-burjuva konuma çekmek, onun temel sosyalist istemlerini

demokratik devrim ufku içinde ele almak ve yorumlamak eğiliminin, bu evrensel küçük-burjuva eğilimin bir ifadesidir." (*Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, s.187)

Bu program bayrakların netleşmesi ihtiyacını dayatıyordu. Bu netleşme ileriye ya da geriye doğru yaşanabilirdi. İleriye, yani sosyalist cumhuriyet ve sosyalizm programına; geriye, yani küçük-burjuva demokratik cumhuriyet ve "demokratik kapitalizm" programına. Bu sonuncusuna anti-tekel demokratik devrim programı da denebilir. TDKP'nin kendi iç ayrışması da zaten bu iki doğrultuda yaşandı. EKİM, TDKP ve benzerlerinin program alanında vardıkları uç sınırlar üzerinden ileriye sıçrayabilmenin somut bir ifadesi oldu. TDKP'nin kendisi ise, yeni dönemde sözü edilen ikinci yolda evrimleşti. Dünkü benzerleri de (bugün MLKP-K adı altında birleşen TKP-ML Hareketi ve TKİH) ideolojik sınırlar içinde onunla benzer olan bir evrim yaşadılar ve teslim etmek gerekir ki, daha yürekli davrandılar. Siyasal demokrasi ve "demokratik kapitalizm"i açıkça yeni devrim stratejilerinin temeli yaptılar. (Eleştirisi için bkz. *Teori ve Program Sorunları*)

Bugün artık, toplumun nesnel gelişme düzeyine düne kadar geriden bakanlar da "ileri"ye çıkmış, geleneksel devrimci hareket siyasal demokrasi programı, aynı anlama gelmek üzere, burjuva toplumun tam demokratikleşmesi programında birleşmiştir. Yeni dönemin tasfiyeci-liberal yozlaşmalarının kaynağı olan bu yeni konum, halkçı-demokratizmin evrensel planda kendi evrimi içindeki değişimine de uygun düşmektedir. Toplumsal gerçeklikten kopuk devrimci ütopyaları olan halkçı-devrimcilik, nesnel gerçeklikle yüzyüze gelip bunun karşısında artık direnemediği bir noktada, bir yol ayrımıyla yüzyüze kalır. Proletaryanın sınıf konumuna ve devrimci ufkuna uygun düşen bir ideolojik-politik platforma, proleter sosyalizmine sıçrayamadığı takdirde, liberalizmle sonuçlanan bir siyasal dejenerasyon sürecine girer. Ya da bu iki doğrultuda bir iç ayrışma ya da saflaşma süreci yaşar.

Rus devrimci Narodizmi bize bunun klasik bir örneğini sunar. '60'lı ve '70'li yıllarda, milli kurtuluş hareketleri dalgasının gücüne ve tersinden ise uluslararası devrimci işçi hareketinin zayıflığına da bağlı olarak ,özel bir yaygınlık kazanan çağdaş devrimci küçük-burjuva sosyalizmi ise, o günden bugüne, bunun sayısız örneklerini sunmaktadır. Özellikle 1989 çöküşü ile güç kazanan dünya ölçüsündeki gerici dalga, son yıllarda bu liberal dejenerasyona özel bir kuvvet kazandırmıştır.

Son bir noktaya daha değinelim. *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, baştan sona, devrim ve iktidar sorunları ekseninde yürütülen bir program tartışması ve eleştirisidir. Tartışılan ve eleştirilen, geleneksel devrimci hareketimizin, iktisadi dayanakları yönünden olmasa bile (ki bugün artık bu fark da aşılmıştır) temel sınıfsal mantığı bakımından aynı olan, ortak devrim anlayışının eleştirisidir. TDKP bu eleştiriye yalnızca bir vesiledir. Kaldı ki devrim sorununu dolaysızca ele alan Üçüncü ve Dördüncü bölümlerde, genel devrimci hareketten yola çıkılmakta, TDKP'nin kendine özgü konumu da bu genel çerçeve içinde ele alınmaktadır. Bu kısa açıklamayla gelmek istediğimiz yer, geleneksel hareketin bir mensubu olarak M.Yılmazer'in, *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*'in eleştirisi adına gündeme getirdiği hemen tüm temel meselelerin yanıtının gerçekte eleştirdiği kitapta zaten mevcut olduğudur.

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm'de üzerinde yeterince durulmayan bazı meseleler olduğu varsayılsa bile, hiç değilse yazarın tartıştığı sorunlar üzerinden bakıldığında, bunlar bu kitabı **önceleyen** başka bazı yazılarımızda yeralmaktadır. *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*'i tartışılırken *Devrimci Harekette Reformist Eğilim*'e de başvuran yazar, bu aynı şeyi, örneğin *Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış-Platform Taslağı* ve *Teori ve Program Sorunları* için de yapabilirdi. Bunu yapsaydı görecekti ki, "küçük-burjuvazi sorunu"ndan "büyük burjuvazi" sorununa, yeterince açık bulmadığı devrimin sınıf güçleri sorunundan demokrasi mücadelesinin ele almışına kadar, tartıştığı hemen herşeyin yanıtı bu kitaplarda mevcuttur. Elbette tüm bunlara yine de itiraz edebilir, onları kendince eleştirmeye tabi tutabilirdi. Fakat hem "muğlak" saydığı konularda açıklığa kavuşmuş olarak ve hem de tartıştığımız şeyleri geri bir noktadan yeniden tartışma gündemine getirmekten kaçınarak, dolayısıyla tartışmayı ulaşılmış bulunulan açıklık üzerinden, demek oluyor ki daha ileri bir düzeyden sürdürmek durumunda kalırdık.

Demek istiyoruz ki, **temel** noktalarda M.Yılmazer yeni bir şey söylememiştir, ya da hep söylenilegelenleri kendine özgü bir terminoloji içinde bir kez daha yinelemekten öteye gidememiştir. Fakat yine de bu duruma şaşırmıyoruz. Gelinen aşamada demokratik devrimciliği savunmanın belli sınırları

ve argümanları vardır, M. Yılmazer de elinde olmayarak bu aynı çerç.ve içinde dönüp durmuştur.

Proleter devrim ve "ilk elden" yapılabilecekler üzerine

Emek-sermaye temel çelişkisinin karartılması eğilimine yöneltilen eleştiriyi olumlayan M.Yılmazer, fakat H.Fırat "kendi mantığıyla çok da tutarlı olmayan şu sonuca varır" diyerek, önce şu aktarmayı yapıyor: "Kapitalist Türkiye'nin gündeminde sermaye iktidarına son vermek, uluslararası kapitalizmin cephesini Türkiye'de yarmak, büyük kapitalist mülkiyetin tasfiyesini ilk elden gerçekleştirmek temel görevleriyle yüzyüze bir proleter devrim vardır." (*Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, s.176)

Yazar aktarmanın ardından yoruma geçiyor: "Evet, Türkiye'nin gündeminde 'ilk elden büyük kapitalist mülkiyetin tasfiyesini' gerçekleştirecek 'bir devrim' vardır. Demek ki devrimimizin mızrak ucu 'tüm sermayeye' değil de 'büyük sermayeye' yönelmiştir." (S.42)

M.Yılmazer H. Fırat'ta sözde tutarsızlık bulmaya çalışırken, çok temel ve aynı ölçüde de açık bir sorunda, şaşırtıcı ölçüde karışıklık içinde olduğunu sergilemiştir. Devrim sorunu üzerine kalem oynatılırken yaşanabilen böyle bir karışıklığı, biz ancak şaşkınlıkla karşılayabiliriz. Sermaye iktidarını devirmek ile "ilk elden" büyük kapitalist mülkiyetin tasfiyesini gerçekleştirmek arasında bir çelişki bulabilmesi için insanın, proleter devrimin teorisi ve tarihsel pratiği hakkında tümüyle bilgisiz olması gerekir.

Sermaye iktidarı bir sınıf egemenliğidir, bu sınıf egemenliğine son vermek devrimin **temel siyasal** sorunudur ve proleter devrimin stratejisinin esasıdır. Oysa büyük kapitalist mülkiyeti tasfiye etmek, zafere ulaşmış devrimin iktisadi alandaki "ilk elden" bir uygulamasıdır. Her proleter devrim kendi ilk adımında ancak bunu yapabilir. Orta ve küçük ölçekli kapitalist mülkiyetin tasfiyesi ancak zaman içinde bunu izleyebilir. Kapitalist mülkiyet tüm burjuvazinin elinden derece derece koparılıp alınacaktır. Bunun zamanını ve hızını, siyasal faktörlerin ve mücadelelerin yanısıra, proletarya iktidarının örgütlenme yeteneği ve bununla da bağlantılı olarak üretici güçlerin gelişme düzeyi belirler. Fakat her halükarda, büyük sanayi ve ticaret işletmelerini, bankaları, sigorta şirketlerini, madenleri, enerji kaynaklarını, ulaşım ve iletişim ağını, büyük kapitalist çiftlikleri vb. sosyalist kamu mülkü haline getirecek ve dış ticaret tekeli kuracak olan, böylece de ekonominin belkemiğini ve sinir merkezlerini kendi denetimine alacak olan proletarya iktidarı, bu sayede, kapitalist mülkiyeti öteki varlık ve etkinlik alanlarından da mümkün mertebe hızlı bir biçimde tasfiye etmek yoluna gidecektir.

Bunlar bilinmez şeyler midir, ya da bunları anlamak gerçekten o kadar güç müdür? Fakat gariptir ki M.Yılmazer bunları bir türlü anlayamıyor. Bunun ilk örneğini bize köylü sorunu (küçük üretici köylülük) bölümünde "Hiçbir 'proleter devrimi' kırlarımızdaki bu üretim ilişkilerini bir çırpıda değiştiremez" derken vermişti. "Hiçbir 'proleter devrimi'nin bunu bir çırpıda değiştiremeyeceği, dahası, o zaman da hatırlattığımız gibi, bunu orta ölçekli kırsal işletmeler için bile yapamayacağı kuşkusuz tamamen doğrudur da, M.Yılmazer'in bunu alıp da devrim aşamasına ve devrim stratejisine temel bir dayanağa dönüştürmesi tümüyle yanlıştır.

M.Yılmazer'in bu yaklaşımında belirgin bir ekonomist bakış açısı var. Onun temel hatası, devrimin ilk elden alabileceği iktisadi tedbirlerin kapsamı sorunu ile, sınıflar ilişkisini ve devrimin temel siyasal sorunlarını birbirine karıştırması, bu ikisi arasında bir özdeşlik ve çakışma aramasıdır. Oysa arada kopmaz bir bağ olmakla birlikte, bunlar yine de tümüyle ayrı sorunlardır.

Köylü sorunu bölümünde Lenin'in Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi'ne sunduğu Tezler'de zengin köylülük üzerine söylediklerine atfımızı okur hatırlayacaktır. Orada atıfla yetinmiştik, burada aktarma yapmak zorundayız. Zira bu, sorunu anlatabilmek ve anlaşılabilir kılabilmek için bir bakıma daha uygun bir yoldur.

Zengin köylülüğün iktisadi özelliklerini tanımlayan Lenin, sözlerine şöyle devam ediyor: "Devrimci proletaryaya açıkça ve kesin bir şekilde düşman olan burjuva katlar içinde en kalabalığı budur. ... Proletaryanın kentlerdeki zaferinden sonra, bu tabakanın, kaçınılmaz olarak karşı-devrimci nitelikte her çeşit direnme, sabotaj ve doğrudan doğruya silahlı mücadeleye başvurması kaçınılmazdır. Bunun içindir ki, ideoloji ve örgütlenme alanında, proletarya, bu unsuru bütünüyle zararsız hale getirmek için gerekli güçlerin hazırlığına hemen başlamalıdır; sanayi kapitalistlerinin üstesinden gelirken, aynı zamanda,

ilk karşı koyma girişimi halinde, bu tabakaya en kesin, en amansız, en ağır darbeyi vurmalıdır; ... " (*İşçi Sınıfı ve Köylülük*, Sol Yay., s.411-412)

Tabiyatıyla bu işin **sosyal-siyasal** cephesidir, sınıflar mücadelesi ve devrim stratejisi alanıdır. Fakat Lenin, hemen izleyen paragrafta, sorunun **iktisadi** cephesine, "ilk elden" alınabilecek iktisadi tedbirler alanına geçerken, bu kez şunları söylüyor: "Ama büyük toprak sahibi köylülerin (zengin köylülük-HF) toprağının kamulaştırılması bile, iktidara ulaşmış proletaryanın ilk görevi asla olamaz; çünkü maddi, özellikle teknik koşullar, sonra bu işletmelerin kollektifleştirilmesinin toplumsal koşulları henüz biraraya gelmemiştir." Bazı istisnai hallere ve özel koşulların gereği olabilecek uygulamalara değinen Lenin, "Ama, genel kural olarak", proletarya devleti iktidarı, bu tabakanın topraklarını "ellerinde bırakmalı, ancak emekçiler ve sömürülenler iktidarına karşı koydukları zaman bunlara elkonmalıdır", diyerek sürdürüyor sözlerini. (Age., s.412)

Bu sorunları, böyle uzun aktarmaları yapmak zorunluluğu duymadan ve daha yıllar öncesinden ele almıştık. (Örneğin bkz. *Teori ve Program Sorunları*). Ne var ki, demokratizmin nispeten ileri teorik temsilcileri bile bu denli bir anlamama ya da anlayamama tutumu sergilediklerine göre, tartışmayı daha ileri düzeylere çıkarabilmenin de bir güvencesi olarak, bu kez aktarmalardan kaçmamayız.

Lenin'in bu görüşlerine (ki bunlar devrimler deneyimi ışığında formüle edilerek Komünist Enternasyonal'e sunulmuş temel tezlerdir) M.Yılmazer'in muhakeme tarzıyla yaklaşacak olursak eğer, özel ve istisnai durumlar dışında, "ilk elden" zengin köylülüğün topraklarına dokunamayacağımıza ve **bu anlamda**, "devrimin mızrak ucu" yalnızca büyük burjuvazi ve büyük toprak sahiplerine yöneleceğine göre, devrimi henüz burjuva demokratik aşamada saymamız gerekir. Neyleyelim ki Lenin bu tezlerde, burjuva devrimini değil fakat tam da proleter devrimin sorunlarını tartışıyordu. Ve bu tartışmayı yaparken, arkasında marksist teorinin o güne kadarki zengin birikimi ve önünde ise Ekim Devrimi ile Avrupa'da onu izleyen başarısız devrimlerin canlı deneyimi duruyordu.

Dolayısıyla sermaye iktidarının devrilmesi gibi **siyasal** bir sorunu alıp da proletaryanın devrimci iktidarının "ilk elden" uygulayacağı **iktisadi** tedbirler alanı ile karıştırmak ve bundan H.Fırat payına sözde tutarsızlıklar çıkarmak, M.Yılmazer'in kafa karışıklığını göstermekle kalmaz, ondaki demokratizm saplantısına ve güçlü burjuva demokratik önyargılara yeni bir sağlam kanıt da oluşturur. Şunu da ekleyelim ki, onun bu "devrimin mızrak ucu" teorisi, demokratik devrimi gerekçelendirmede küçükburjuva demokratizminin hemen tüm temsilcilerinin ortak argümanıdır.

Fakat bu meseleyi hiç de Lenin'den ve zengin köylülükle sınırlı görüşleri aktarmayla bırakmak niyetinde değiliz. Komünist Enternasyonal Programı'nın dünya komünist hareketi tarihindeki yeri ve anlamı herhangi bir özel açıklama gerektirmez. Bu programın dördüncü bölümünün üçüncü maddesi, *Proletarya Diktatörlüğü ve Mülksüzleştirenlerin Mülksüzleştirilmesi* başlığını taşıyor ve şöyle başlıyor:

"Muzaffer proletarya ele geçirdiği iktidarı *iktisadi devrim için*, yani kapitalist mülkiyet ilişkilerinin devrimci bir biçimde sosyalist üretim ilişkilerini dönüştürülmesi için bir *kaldıraç* olarak kullanır. Bu muazzam iktisadi devrimin başlangıç noktası, büyük toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin mülksüzleştirilmesi, yani *burjuvazinin tekelci mülkiyetinin proletarya devletinin mülkiyetine dönüştürülmesidir*". (*Komünist Enternasyonal Programı*, Aydınlık Yay., 1977, s.53, tüm italikler orijinalinden)

Burada iki şeye birarada dikkat edilmelidir. İlkin, siyasal devrim, yani sermaye iktidarının devrilmesi ve iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesiyle, iktisadi devrim, yani kapitalist mülkiyetin tasfiyesi arasında açık bir ayrım yapılmaktadır. İkinci olarak ise, "devrimin başlangıç noktası" olarak tanımlanan ve orijinalinde özel bir tutumla vurgulanan görevler, "büyük kapitalist mülkiyetin ilk elden tasfiyesi" (H.Fırat) görüşüyle olduğu gibi örtüşüyor. Dolayısıyla, M.Yılmazer'in demokratik devrime dayanak yapmaya çalıştığı "devrimin mızrak ucu" teorisi, gerçek proleter devrim perspektifi karşısında her türlü dayanaktan yoksundur.

Komünist Enternasyonal Programı'nın aynı bölümünün 4. maddesi ise "Proletarya Diktatörlüğünün İktisadi Siyasetinin Ana Hatları" başlığını taşıyor. Kendi içinde dört alt maddeden ("yolgösterici ilke"den) oluşan bu bölümün, ikinci alt maddesinin ilk paragrafı, şöyle başlıyor: "Aşağıdaki nedenlerden dolayı üretimin devletleştirilmesi kural

olarak, küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri (köylüleri, esnafı, bağımsız zanaatkarları, küçük ve orta tüccarları, küçük imalatçıları) kapsamamalıdır."

Sıralanan iki nedenden ikincisi ise şöyle tanımlanıyor: "İkinci olarak, proletarya iktidarı ele geçirdikten sonra, özellikle de diktatörlüğünün ilk aşamalarında, sadece kapitalizmi ortadan kaldırmak için değil, aynı zamanda küçük ve orta büyüklükteki üretim birimlerini derhal sosyalist bir temelde örgütlemek için de yeterli bir örgütlenme yeteneğine sahip olmayacaktır." (Age., s.60)

Zannediyoruz bu kadarı yeterli açıklıktadır ve artık yeterlidir. M.Yılmazer az önceki aktarmanın devamını ve dahası bir bütün olarak bu programın dördüncü, bölümünü (*Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş Dönemi ve Proletarya Diktatörlüğü*) okursa eğer, H. Fırat'ta sözünü ettiği türden bir tutarsızlık aramanın boş bir çaba olduğunu anlayacak, "devrimin mızrak ucu" teorisinin kendi burjuva-demokratik önyargılarına dayanaklar arama öznel çabasından öteye bir değer taşımadığını açıklıkla görecektir

Bu sorun üzerinde biraz fazla mı durduk? Sanmıyoruz. Bu kadarı az bile sayılır. Zira bu, küçük-burjuva sosyalizminin demokratizm duvarına çarparak tökezlediği temel noktalardan biridir. Öylesine ki, M.Yılmazer bu "ilk elden" ifadesinden şu türden derin sonuçlar çıkarabiliyor: "Yazar, 'ilk elden' ya da 'geçerken' kelimeleri altında eksik ve güdük de olsa kaçınılmaz bir şekilde demokratik devrimi programlaştırıyor." (s.45) Bu da gösteriyor ki, hiç de basit bir yanılgıyla karşı karşıya değiliz. Sözkonusu olan devrim sürecinin içinde bulunduğu temel tarihsel aşama, dolayısıyla devrimin niteliği ve programı gibi temel ve canalıcı sorunlardır.

Demokratizm ufkunda boğulmuş bu insanların aynı zamanda birer proleter devrim hayranları olduğunu söylemek okuru bir an için şaşırtacaktır. Fakat dediğimiz doğrudur; bunlar proleter devrime öylesine hayrandırlar ki, onu öyle abartır ve idealize ederler ki, tam da bu yolla, onu bir saçmalığa, ulaşılmaz ve erişilmez bir ütopyaya çevirirler. Onlara göre, bir proleter devrim "ilk elden" yalnızca büyük kapitalist mülkiyeti değil fakat tüm kapitalist mülkiyeti, büyük sermayeyi değil fakat tüm sermayeyi silip süpüren bir devrimdir. Ve eğer böyle değilse, o "ilk elden" yalnızca "büyük"lerle başlıyorsa, demek ki, o olsa olsa bir demokratik devrim olabilir ancak. Aynı şekilde, onlara göre, bir prolteer devrim yalnızca sermayeyi silip süpürmekle, yani sosyalist nitelikteki görevlerle yüzyüzedir; eğer sözkonusu devrim, "geçerken" de olsa, bir dizi demokratik sorunu da hallediyorsa, bu durumda olsa olsa bir burjuva demokratik devrim olabilir ancak. Zaten H.Fırat bile, her ne kadar proleter devrim lafları ediyorsa da ,"ilk elden" ya da "geçerken" kelimeleri altında, "eksik ve güdük de olsa, kaçınılmaz bir şekilde" aslında demokratik devrimi savunuyor!

Proleter devrim sorununun bu muhakeme tarzına şapka çıkarılır ancak. Bu insanlar bilmelidirler ki, burada doktrinerlik, darkafalılık, bir şeyi aşırı idealize ederek saçmalığa vardırmak vb. vardır ama, proleter devrim üzerine teorinin ortaya koydukları ve tarihsel deneyimin gösterdikleri ışığında bir kavrayışın zerresi yoktur. Proleter devrimin bu tür bir aşırı abartısı ve idealizasyonu, gerçekte, onu olanaksız kılmaya ve tersinden olarak, burjuva demokratik devrime mutlaklaştırılmış bir tarihsel temel yaratmaya hizmet edebilir ancak. Zira bu bakış açısıyla ve "ilk elden" sorununun bu ele alınışıyla, yalnızca Türkiye'de değil, neredeyse tüm kapitalist ülkelerde, demokratik devrim programına bir tarihsel temel var demektir. Modern revizyonizmin "anti-tekel demokratik devrim" temel tezinin anlamı ve işlevi de zaten budur. M.Yılmazer'in 47. sayfada tekelci burjuvazi ve tekel-dışı burjuvazi ayrımı ve "genel olarak 'burjuvazi' içinden sivrilmiş finans kapitalin egemenliği" gerçeği üzerine söyledikleri, kendisinin de belirttiği gibi, "emperyalizm çağında" ortaya çıkan ve asıl tipik ifadesini "emperyalist anayurtlarda" bulan bu temel olgudan demokratik devrim için çıkardığı sonuçlar, onun sözünü ettiğimiz revizyonist tezin kapsamında düşündüğünü göstermektedir. Bunu daha sonraki bir bölümde daha yakından göreceğiz.

Demokratizmin öylesine bir düşünüş tarzı vardır ki, buna göre, eğer bir ülkede kapitalist gelişmenin tekelci biçimi ekonomiye ve topluma egemen hale gelmişse, tekelci burjuvazi siyasal ve iktisadi planda sağlam bir tekelci egemenlik kazanmışsa, bu proleter devrimin ve sosyalizmin değil, fakat tersine, demokratik bir devrimin zorunluluğunu gösterir. Zira "tüm burjuvazi"nin değil, fakat tekelci burjuvazinin egemenliği vardır; devrimin yıkacağı egemenlik "tüm burjuvazi"nin sınıf egemenliği değil, fakat tekelci burjuvazinin "zümre egemenliği"dir.

Burada karışıklık ve saçmalık diz boyudur,

fakat çağdaş kapitalizm ve onun neden proleter devrimin **arifesi** olduğuna dair temel markist-leninist düşüncenin zerresi yoktur. Kapitalizm gelişmesini hep daha dar bir mali-sermaye oligarşisinin toplum üzerindeki çok yönlü egemenliği doğrultusunda gelişmesini sürdürdüğüne göre, bu düşünüş ve mantık içerisinde, proleter devrim ve sosyalizm de hep ve mutlak olarak sonraki bir aşamaya kalır. Bu düşünüş tarzı, demokratik devrimin evrensel çapta bir mutlaklaştırılması saçma sonucuna gider varır. Demokratizmin, proleter devrimi ve sosyalizmi tarihsel olarak **olanaklı kılan** ve **gündeme sokan** temel olguyu alıp, proleter devrimin ertelenmesine bir gerekçeye dönüştürmesinin gerisinde elbette salt ideolojik yanılgı değil, fakat katı bir sınıf mantığı vardır. Demokratizm, devrim sorununda tekelci ve bağımlı olmayan bir milli kalkınma yoluna özlemi olan küçük-burjuva aydınının düşünüş tarzıdır. *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, TDKP'nin asalak ve bağımlı tekelci sermaye karşısında üretici ve milli sermayeye ("tekel-dışı orta burjuvazi"ye) ilişkin narodnik hayallerinin bir sergilenmesidir aynı zamanda. "'Nasıl Bir Kapitalizm?' Sorunu ve ve Sonuçları" ile "Narodnik Önyargılar" ara bölümleri bu gözle incelenmelidir. "Küçük-Burjuva Devrim Teorisi" başlıklı üçüncü ana bölümde ise, aynı sorunun siyasal sonuçları ortaya konulmuştur. (Bkz. özellikle s.140-150)

M.Yılmazerler'in tutumu da temelde farklı değildir, dahası daha da kötüdür. Onlar da, "finans kapital"e karşı mücadeleyi sosyalist değil, fakat demokratik muhtevada ele alırlar; "finans kapital"in tasfiyesini proleter devrimin değil demokratik devrimin bir sorunu olarak görürler; "finans kapital" mülkiyetine el koymayı sosyalist nitelikte bir kamulaştırma değil, fakat demokratik nitelikte bir "ulusallaştırma" sayarlar; ve nihayet, finans kapitalin tasfiyesininin teknik yaratıcılığa sahip milli özel girişimlere uygun zemin yaratacağını düşünürler ve bunu "teşvik" etmeyi bir program maddesi olarak vaadederler. Aşağıdaki paragrafı, bir siyasal demokrasi ve demokratik kapitalizm programından başka bir şey olmayan TKP-Kıvılcım Programı'nın Ekonomi bölümünün "Elverişli Sermaye" başlığı taşıyan alt bölümünden aktarıyoruz.

"I- ÖZEL SERMAYE: Cumhuriyetin ilk yıllarından beri devletçiliğin imtiyazlı kayırmaları ile şekillenip irileşen, teknik yaratıcılık ve ülke ihtiyacının gözetmek yerine, en kısa yoldan kar vurgununu daima önde tutmayı tek hedef bilmiş olan FİNANS-KAPİTAL, bütün BANKA ve ŞİRKET'leriyle tasfiye edilecek, bu banka ve işletmeler ulusallaştırılacak. Ülkemize en modern sanayi getirecek özel girişimler teşvik edilecek." (Bkz., *Yol*, sayı:1, s.126, ya da *Türkiye Komünist Partisi-Kıvılcım Programı ve Tüzüğü*, s.36)

Proleter devrim ve burjuvazinin iki kesimi

M.Yımazer, hararetli bir dille, emek-sermaye çelişkisini karatmanın "gericilik", proletarya-burjuvazi çelişkisinin olgunlaşmadığını ileri sürmenin ise "tam bir köylü bakışaçısı" ve "sınıflar savaşı gerçekliğinden uzak bir darkafalılık" ilan ediyor. Fakat yazık ki, bunu yaparken neye saldırdığını bile bilmiyor. TDKP ve benzerleri emek-sermaye çelişkisini olgunlaşmamış bir tali çelişki sayarlarken, tam da M.Yılmazer ile aynı bakışaçısından hareket etmekteydiler. Onlara göre, devrimin içinde bulunduğumuz aşamasında, devrim tüm burjuvaziyi değil, fakat işbirlikçi büyük burjuvaziyi hedefleyecek, orta burjuvaziyi ise tecrit etmekle yetinecektir. Böyle olunca, devrim burjuvazinin tümünü değil, fakat bir kesimini hedeflediği ölçüde, demokratik sınırlar içinde kalacaktır. Ancak bu başarıldıktan sonradır ki, burjuvazinin tümünü hedef alan, nihayet olgunlaşmış olan emek-sermaye çelişkisini çözecek olan, sosyalist devrim gündeme girecektir.

Yani söyledikleri biraz farklı terimlerle fakat tamıtamına M.Yılmazer'in söylediklerıyle aynıydı: "Proletarya, tüm burjuvaziye karşı mücadele ederken, aynı zamanda şehir ve kır küçük-burjuvazisiyle birlikte, tekel-dışı burjuvaziyi tecrit ederek, finans-kapitala karşı henüz demokratik muhtevalı mücadelesinin başını çekebilmelidir." (S.44)

Bu doğruysa eğer, emek-sermaye çelişkisi gerçekten henüz olgunlaşmamıştır; demokrasi mücadelesi ve tam demokratikleşmiş bir burjuva toplumu bu çelişkiyi olgunlaştıracak, böylece "tüm sermayeye" karşı bu kez sosyalist nitelikte bir mücadeleye sıra gelecektir. Ve bu böyleyse eğer, M.Yılmazer'in "gericilik" ve "darkafalılık"la itham ettiklerinden farkı nedir ve nerededir? Kaldı ki onlar, gerçekte herşeye rağmen, M.Yılmazerler'den bir adım ileridedirler. Zira hiç değilse '79'lardan itibaren milli "özel girişimci"leri "teşvik" etmeyi programlarından çıkarmışlardır. Eklektik bir

karışıklığı ifade etse bile, devrimden, demokratik cumhuriyet'ten ve demokratik nitelikte ulusallaştırma önlemlerinden öte şeyler beklemiş, sosyalist özlemlerini, kendi küçük-burjuva sınıf konumlarına uygun düşen bir bulanıklıkla ifade etmişlerdir

Bizim ilk iki temel belgemizden biri olan *Platform Taslağı*, burjuvazinin iki kesimi arasında, tekelci burjuvazi ile tekel dışı burjuvazi arasında açık bir ayrım yapmıştır (bkz. s.64-65). Bu ayrım ayrıca, daha önce de ifade ettiğimiz gibi, en gelişmişleri de dahil, bugünün tüm kapitalist ülkeleri için geçerlidir.

Devrimci ve liberal kanatlarıyla demokratizm, yalnızca Türkiye'de değil tüm dünyada, bu ayrımı ulusal demokratik devrimin ya da "anti-tekel demokratik devrim"in temel bir dayanağı haline getirmiştir. Revizyonist Fransız Komünist Partisi'nin programı bile bu ayrıma dayanır. Bu ayrım heryerde ve sözde "demokrasi mücadelesi" adına, işçi sınıfını ve halk hareketini orta burjuvazinin ya da tekel-dışı burjuvazinin, politik terimlerle, burjuva reformizminin kuyruğuna takınakla sonuçlanmıştır. Devrimcilik adına, yola çıkan bir çok parti ve hareketin, süreç içinde ve tekellere karşı "demokrasi mücadelesi" adına düzen içine evrilmesinde ve reformist bir akıma dönüşmesinde bunun çok temel bir rolü vardır.

Burjuvazinin bu iki kesimi arasındaki ayrım nesneldir. Burjuvazinin bu iki kesimi arasındaki çelişki ve çatışmalardan devrim mücadelesi sürecinde ve en iyi şekilde yararlanılmalıdır. Fakat bu çelişki ve çatışmaların sermaye sınıfının (karşı-devrimin) kendi iç çelişkileri olduğu da bir an için unutulmamalıdır. Sermaye düzeni dediğimiz kurulu toplumsal-siyasal düzen, burjuvazinin bu iki kesiminin ortak varlık zeminidir. O salt tekelci büyük burjuvazinin değil, tekelci ve tekel-dışı kesimleriyle bir bütün olarak sömürücü burjuva sınıfının düzenidir. Bu düzende iktisadi hayata hükmeden ve devlet iktidarını elinde tutan tekelci büyük burjuvazi (ve büyük toprak sahipleri)dir. Fakat bu "zümre", bu yolla **bir bütün olarak** sermaye sınıfının toplumsal egemenliğini temsil eder ve sağlar. Egemen burjuva sınıfının bir parçası olarak, tekel-dışı burjuvazi, kendi toplumsal varlık koşulları ve sınıf çıkarları konusunda fazlasıyla bilinçlidir ve demokratizmin bir türlü kavrayamadığı bu basit gerçeğin çok iyi farkındadır. Onun devrimci proletarya hareketine kesin düşmanlığı ve karşı-devrimci konumu buradan kaynaklanır.

"Bu sınıfın tekelci büyük burjuvaziyle çelişkisi kapitalist sömürünün -artı-değerin- bölüşümünden, tekellerin, büyük sermayenin iktisadi ve siyasi tekelini sınırlama isteğinden, henüz tekellerin yan kolu durumunda olmayan bazı kesimlerinin ise, tekellerin sürekli büyüyen iktisadi kudreti karşısında varlığını koruma ve sürdürme direncinden kaynaklanır. Ancak sömürücü bir sınıf olduğundan asıl çelişkisi proletaryayladır, ve asıl tutumu emek-sermaye çelişkisi tarafından belirlenir. Liberalizmin toplumsal temelini oluşturan bu sınıf -ki bu, büyük burjuvazinin iktisadi ve siyasi tekelini sınırlama eğiliminden kaynaklanır- bir siyasal ve toplumsal devrime şiddetle karşıdır; karşı-devrimcidir." (*Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış-Platform Taslağı*, s.65)

Artı-değerin daha adil bir bölüşümü isteği, orta burjuvazide, "tekellerin iktisadi ve siyasi egemenliğini sınırlama doğrultusunda belli bir eğilim yaratsa bile, artı-değerle geçinen sömürücü bir sınıf olduğu için, asıl çelişkisi işçi sınıfıyladır. Temel sınıf tutumu emek-sermaye çelişkisi tarafından belirlenir. Sermaye cephesinin içinde ve emek cephesinin karşısındadır. Devrimci proletarya hareketinin karşısında, büyük burjuvazinin ve gericiliğin yanındadır. Devrimci değil, karşı-devrimcidir. Sömürüden alacağı payı artırmak gibi bir hayalle sömürü düzenini ve kapitalist mülkiyet ilişkilerini tehlikeye atmayacak kadar bilinçli olduğunu, Türkiye'nin yakın dönem olaylarıyla defalarca kanıtlamıştır." (*Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, s.144-145)

M.Yılmazer, devrimin sermaye iktidarını yıkması, fakat "ilk elden" büyük kapitalist mülkiyetin tasfiyesine girişmesini bir tutarsızlık sayarken, temelde çağdaş kapitalist toplumun iç yapısını, burjuva sınıfın bir iç hiyerarşiye dayanan genel egemenliğini gözden kaçırmış oluyor. Mevcut sermaye iktidarını yıkan bir devrim, burjuva sınıf egemenliğine toptan son vermiş demektir. "İlk elden" zengin köylülüğün ya da geri teknolojiye dayalı orta ölçekli işletmelerin tasfiye edilmemesi, bu sonucu hiçbir biçimde değiştirmez. Zira temel sınıf ilişkileri iktidar değişimi üzerinden tümden altüst olmuştur.

Bu işletmeler bir süre sahiplerinin elinde kalsalar bile toplumsal bir sınıfın mensupları olarak onlar iktidarı kaybetmişlerdir. Onların toplumsal egemenliğini temsil eden toplumsal düzen yıkılmıştır. Devrim, tekelci sermayeye öldürücü darbesini vurduğu zaman, tam da bu sayede, "bütün

sermaye" sınıfının toplumsal siyasal egemenliğini çökertmiş olacaktır. Artık, onların da varlık koşulu olan kapitalist mülkiyet rejiminin belkemiği, tekelci burjuvazinin şahsında kırılmıştır, sinir merkezleri dağıtılmıştır. Sistemli artı-değer sömürüsünün güvencesi ve koruyucusu olan burjuva devlet iktidarı yerle bir edilmiştir. Onlar orta ölçekli işletmelerin sahipleri olarak bir süre için hala yaşıyor olabilirler, fakat artık bir başka sınıfın eski düzende kendileri için ücretli kölelerinden ibaret olan işçi sınıfın egemenliği altına girmişlerdir. Ellerinden siyasal hakları alınmıştır. İktisadi gelişmeleri sınırlandırılmış, denetim altına alınmıştır. Ve zaten çok geçmeden, kendileri de büyük-burjuvazi ile aynı akibete uğrayacaklardır. Süreç onların da iktisadi planda tasfiyesi doğrultusunda ilerleyecek, ellerinden sermayeleri çekip alınacak, dayandıkları mülkiyet tasfiye edilecek, böylece eski egemen sınıfın son kalıntıları olarak kendileri de tarihe karışacaklardır. Ve kuşkusuz onlar salt güçlü sınıf güdüleriyle değil fakat apaçık sınıf bilinçleriyle bunu çok iyi bildikleri içindir ki, proletarya devriminden nefret ederler, ona karşı korkunç bir direnişin yolunu tutarlar. Bir devrimin ardından karşı-devrimci direnişin en geniş ve en sağlam toplumsal dayanağını oluştururlar.

Emek sermaye çelişkisi temelse eğer...

M.Yılmazer, "Demek ki devrimin mızrak ucu 'tüm sermayeye' değil de 'büyük sermayeye' yönelmiştir. Devam edelim" diyor ve H.Fırat'tan şu aktarmayı yaparak devam ediyor: "Siyasal özgürlük, ulusal sorun, yöresel feodal kalıntıların tasfiyesi vb. -tüm bu **demokratik** sorunlar, tarihsel ve pratik olarak, burjuvazinin egemenliğine son verme, proletaryanın sosyalist iktidarını kurma mücadelesine bağlanmıştır." (*Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, s.176)

Ve sonra da, daha önce elde ettiği "ilk elden" sonucuyla birlikte yorumluyor: "'İlk elden büyük kapitalist mülkiyeti' tasfiye edecek olan 'devrim' aynı zamanda 'siyasal özgürlük, ulusal sorun, yöresel feodal kalıntıların tasfiyesi' gibi sorunlarla da boğuşacaktır. Bunların hepsi, bir demokratik devrim (MDD ya da UDHD tipinde değil) programı çerçevesindedir." (s.43)

Bir sonraki sayfada ise, şehir ve kır küçük-burjuva tabakalarının konumları gereği "mücadelenin ufkunu sosyalizme vardıramayacakları"nı, "onların en son ufku"nun "tam demokrasi" olduğunu belirttikten sonra, yine H.Fırat'a atfen devam ediyor: "Yazar, devrimin önüne ilk elden 'büyük kapitalist mülkiyet'in tasfiyesini koymadan edemiyor. 'Büyük kapitalist' tanımlaması yeterince açık olmasa da, bunu en azından Türkiye sınıflar gerçekliğinin kaba bir kavranışı sayabiliriz." (s.45)

Ve nihayet tüm bu muhakemenin finaline geliyoruz: "Öte yandan, H.Fırat'a göre, 'proleter devrimin geçerken çözecekleri'ne baktığımızda önümüzde bir demokratik devrim programı buluruz. 'Siyasal özgürlük, ulusal sorun, yöresel feodal kalıntıların tasfiyesi vb.' 'geçerken" ya da 'ilk elden', nasıl çözümlenirse çözümlensin muhtevaca demokratik devrim görevleridir ve önce bunlardan başlanacaktır." (s.45)

"**Önce** bunlardan başlanacaktır"! Bu demokratizmin zafer çığlığıdır. Gelgelelim bu gerçekte demokratizmin temel yanılgısıdır. Bu, Menşevizmin ve Kautskizmin o ünlü klasik muhakemesidir.

Hayır sayın yazar, eğer düzeniçi değişimlerle elde edilecek siyasal reform taleplerinden değil de, bir devrim programından, devrimle, yani kurulu sınıf iktidarının alaşağı edilmesiyle çözülecek sorunlardan konuşuyorsak, bilmeniz gerekirdi ki, **önce** iktidardan başlanacaktır. Bu elementer gerçek üzerinde anlaşmak, devrim sorunları üzerine bir tartışmanın zorunlu önkoşuludur. Devrim sorunları üzerine pek iddialı konuşan M.Yılmazer, nasıl oluyor da bu "küçük ayrıntı"yı gözden kaçırabiliyor. Ekim Devrimi'nin sorunları üzerine bizi aydınlatma iddiası taşıyan M.Yılmazer, nasıl oluyor da İkinci Enternasyonal'in bilgiç teorisyenlerinin, menşeviklerin, bir kısım eski-bolşeviklerin hep bu "küçük ayrıntı"yı atladıklarını, Ekim Devrimi'nin "ilk elden" çözdüğü sorunları, ya da "önce"likle başladığı görevleri onun burjuva demokratik bir devrim olduğuna bir kanıt saydıklarını gözden kaçırabiliyor?

Hayır, sayın yazar, **önce** iktidardan başlanacaktır! Ve "önce iktidardan başlanacak"sa, tüm sorun, mevcut iktidarın sınıf niteliği ve toplumsal anlamı ile onu yıkıp tasfiye etmeye muktedir bir devrimin sınıf niteliği ve toplumsal anlamı konusunda açık olmaktır. H.Fırat'ın TDKP vb.leri ile temel sınıf ilişkileri ve temel sınıf çelişmesi üzerine yürüttüğü tartışmanın tüm önemi de buradadır. Eğer kapitalist ilişkiler topluma damgasını vuruyorsa, kapitalist düzenin modern sınıf ilişkileri egemen hale gelmişse, sermaye sınıfı toplum

üzerinde tam egemenliğini kurmuşsa, bunun karşısında ezilenler cephesinin yalnızca öncü değil fakat temel toplumsal kuvveti olarak da proletarya duruyorsa, yani H.Fırat'ın "yerli yersiz tekrarladığı" emek sermaye çelişkisi topluma damgasını vuran ve tüm öteki çelişkileri kendi eksenine bağlayan ve bu eksen etrafında yeniden anlamlandıran bir gelişme, bir "olgunlaşma" düzeyine ulaşmışsa, hangi muhtevada görevlerden başlanırsa başlansın, başlamak için önce sermaye iktidarının devrilmesi gerekir. Biz kendi payımıza şu veya bu demokratik siyasal sorunun şu veya bu ölçüde de olsa sermaye iktidarının devrilmesinden önce çözülemeyeceğini iddia etmiyoruz. Fakat burada tartışılan bu değil. Biz bir devrimden, onun muhtevasından, öncelikle gerçekleştireceklerinden konuşuyoruz. Bir devrimse sözkonusu olan, önce iktidardan konuşulur. Zira devrim sorunu herşeyden önce iktidar sorunudur.

Portekiz'deki türden (bu M.Yılmazer'in verdiği bir örnektir), yani mevcut sınıf iktidarının sınıfsal özü ve niteliği değişmeden yalnızca siyasal biçim değişiklikleri getirecek bir "hareket"ten değil de, egemen sınıf iktidarını yıkacak ve sınıf ilişkilerini temelden değiştirecek gerçek bir devrimden sözedilecekse, sorun başka türlü konulamaz. Ve Portekiz türünden örnekler, bu örneklerin somut deneyimi, bu konuda olağanüstü titiz olmamız gerektiğini kanıtlar yalnızca. Demek oluyor ki, M.Yılmazer'in sandığının tam tersini. Toplumda 48 yıllık faşist dikta rejiminin yarattığı ve büyük bir devrimci birikim oluşturan demokratik özlemler, düzenin reforme edilmesi yoluyla bastırılmış, düzen kanallarında boğulmuş, mevcut düzen daha sağlam bir temel üzerinde düze çıkmıştır. Ve bu, tam da o tekel-dışı burjuvazi sayesinde başarılmıştır. "Devrim"e onun bakışaçısı ve çıkarları damgasını vurmuştur. Oysa bu özlemlerin oluşturduğu devrimci birikim Portekiz burjuvazisinin sınıf egemenliğinin yıkılması yoluna da kanalize edilebilirdi. M.Yılmazer, devrimci çıkış yolunun boşa çıkarılmasını ve bunun, tam da düzenin demokratikleştirilmesi manevralarıyla yapılmış olmasını, kendi "devrim" anlayışına teorik dayanak yapabiliyor.

Bugün (bir-iki istisnayla) hemen tüm devrimci hareket toplumumuzun temel sınıf ilişkileri ve çelişmesi konusunda aynı tutumda birleşmiş bulunuyor. Fakat gariptir ki, bu ilerleme eski devrim anlayışında ileriye dönük bir değişikliğe yolaçmıyor. Oysa bu yeni kabul o eski devrim anlayışıyla bir araya geldi mi, hep vurguladığımız gibi, yalnızca ve kaçınılmaz olarak reformizm üretir.

Bugünün Türkiye'sinde iki temel sınıf karşı karşıya bulunmakta, bu iki sınıf arasındaki çelişki ve çatışma, tüm öteki çelişki ve çatışmaların odağını ve çözüm eksenini oluşturmaktadır. Devrim ve karşı-devrim safları, bu ana eksene göre oluşmaktadır. Örneğin tekelci burjuvaziyle açık çıkar çelişkileri olan tekel-dışı burjuvazi, buna rağmen ana saflaşmada, hep tekelci burjuvazinin yanındadır. Zira kendisi tümüyle sömürücü bir katmandır ve karşısında işçi sınıfı vardır. Onun işçi sınıfına ilgisi, bağımsız sınıf kimliği kazanmamış bu sınıfın hoşnutsuzluğunu arkasına alarak tekelci burjuvazi karşısında belli politik avantajlar elde etmek, fakat aynı zamanda ve tam da bu yolla ,sınıfın hoşnutsuzluğunu düzen kanalları içinde boğmaktır. Yani tümüyle karşı-devrimci bir ilgidir bu. Bu politik tutumu şekillendiren, temel sınıflar ilişkisidir, onun ifade ettiği emek-sermaye çelişkisinin nesnelliğidir.

Aynı şekilde, temel sınıflar ilişkisi tanımı, ezilenler cephesindeki tutum alışları da koşullar ve belirler. Kent ve kır küçük-burjuva katmanlarının hoşnutsuzluğu, nesnel ve kaçınılmaz olarak, mevcut düzene ve sınıf iktidarına karşıdır, ona yönelecektir. Bu katmanları egemen sermaye sınıfı karşısında proletaryaya yaklaştıran da budur. Meselenin özü asla, "bu tabakaların konumları gereği mücadelenin ufkunu sosyalizme vardırıp vardıramayacakları" değildir. Sorunu böyle koymak devrim sorununa darkafalı bir doktirinerlikle yaklaşmaktır. Küçük-burjuvazinin sosyalizm karşısındaki kaba tutarsızlığı basit gerçeği üzerine Kautski'den miras bu "ilke gevezeliği", yalnızca sorunun özünü kararsızlıkla kalmaz, proletaryanın devrimci önderlik kapasitesine açık bir güvensizliği de yansıtır. Kautski'deki klasik işlevi de zaten budur.

Sorunun özü, mevcut düzen koşullarında ve temel sınıf ilişkileri içinde, küçük-burjuva emekçi katmanların baskıya, sömürüye ve ezilmişliğe karşı harekete geçmeleri ve sermaye iktidarı ile yüzyüze kalmalarıdır. Kendi kararsız ve çelişik konumları onları bu mücadelede sosyalizme vardırmayacağı gibi, her tarafa savurabilir de. Çağdaş tarih, sermaye düzeninden aşırı hoşnutsuz olan, fakat devrimin yenilgisiyle birlikte devrimci bir çıkış yolu konusunda hayal kırıklığına uğrayan küçük-burjuva yığınların, kendilerinin yıkımı demek olan faşizme bile kapılabildiklerini göstermiştir. Sorun, devrimci sınıf kimliği kazanmış işçi sınıfının, bu katmanların

nesnel olarak sermayenin baskı ve sömürüsüne yönelen ve yönelecek olan hoşnutsuzluğunu ve mücadelelerini nereye yönelteceği ve yöneltmesi gerektiğidir. Sermaye iktidarının devrilmesine mi, yoksa mevcut düzenin tam "demokratikleşmesi"ne mi? Modern burjuva toplumunda ve bugünün Türkiye'sinde, temel alternatifler bunlardır. Fakat bunlardan yalnızca ilki proletaryanın devrimci bakışaçısını ifade eder.

M.Yılmazer lütffedip, saf proleter devrim yoktur dediği için H.Fırat'a hak veriyor. Bu lütfu göstereceğine, "saf proleter devrim" yoktur sözünden sözün asıl sahibini hatırlamalı ve onun özellikle "1916 İrlanda Ayaklanması" üzerine yazdıklarına yeniden bakmalıydı. Orada, tam da toplumsal devrim sorununa darkafalı bir doktriner yaklaşım gösterenlerle alay ediliyor: "Bu bir ordunun belirlenmiş bir noktada mevziye girerek 'biz sosyalizmden yanayız' ve bir başka ordunun da bir başka noktada saf tutarak 'biz emperyalizmden yanayız' diyeceğini ve o zaman toplumsal devrim olacağını sanmak olur!" Orada, yalnızca işçi yığınlarının değil, fakat küçük-burjuva katmanların da kaçınılmaz olarak bir sosyalist devrime katılacakları, bunu en değişik önyargı ve özlemlerle yapacakları, "Ama **nesnel olarak** bunlar(ın) **sermayeye** saldıracakları" söylenir ve tüm sorunun, "devrimin bilinçli ve öncü birliği"nin, devrimci proletaryanın, bunu nereye kanalize edeceğinde yattığı vurgulanır. Devrimci proletarya, başarılı bir önderlikle bunu sermaye düzeninin yıkılmasına ve iktidarın ele geçirilmesine kanalize edebilir ve etmelidir. *

Özetle, burjuva bir toplumda, emek-sermaye çelişkisi temel çelişkiyse eğer, bu işçi sınıfının, tüm öteki katmanların "ulusal" ya da "demokratik" nitelikli tepki, talep ve hareketlerini, sermaye iktidarını devirme mücadelesine kanalize edebileceğini, bunları proletarya devriminin manivelaları olarak değerlendirebileceğini gösterir. Fakat siz sorunu böyle alınayıp da, bunu proletaryanın burjuvaziyle temel hesaplaşmasına ertelemeye dayanak yaparak, öncelikle demokratik hareketi **kendi dar sınırları içinde** tatmin etmek yoluna da gidebilirsiniz. Demokratik hareketi proleter devrimi kolaylaştıran bir olanaktan çıkarıp devrimi geriye çekmenin manivelasına da çevirebilirsiniz. Böylece, sosyalizm adına konuşan bir küçük-burjuva demokratı olduğunuzu da kestirmeden sergilemiş, bunun en sağlam kanıtını da sunmuş olursunuz.

Sorunun bir başka yönüne geçiyoruz. Siyasal özgürlük, ulusal sorun, yarı-feodal kalıntıların tasfiyesi sorunları, kendi başına alındıklarında elbette demokratik nitelikte sorunlardır. Fakat sorun şuradadır ki, bunlar **kendi başına** böyledirler de, çözümleri egemen hale gelmiş yeni temel sınıf ilişkileri içinde artık bir başka anlam kazanmıştır. Toplumumuzda siyasal özgürlük değil siyasal gericilik egemendir; ne var ki, siyasal gericiliğin kaynağı siyasal iktidarı elinde tutan burjuvazinin kendisidir artık. Bu demektir ki demokrasi mücadelesi sermaye iktidarını devirmek mücadelesine bağlanmıştır. Elbette onu eksik, güdük ve kararsız bir biçimde, sermaye iktidarını devirmeden, fakat herhalükarda bu iktidara karşı mücadele içinde, kazanmak da mümkündür. Fakat bu sorunun devrimci değil, reformcu çözümüdür. Ve siyasi gericiğin asıl kaynağı olan sermaye sınıfı egemenliğini sürdürdükçe, bu sorunu döne döne **yeniden** üretir. Bu demokratik bir siyasal sorun olarak ulusal sorun için de aynı şekilde geçerlidir.

Demokratizmin temsilcileri demokratik siyasal sorunları burjuva öncesi bir dönemin kalıntılarından ibaret sanıyor ve sayıyorlar genellikle. Oysa bu sorunlar, burjuva-öncesi dönemden tarihsel miras olsa bile, burjuva sınıf egemenliği koşullarında, artık tümüyle bu **yeni temele uygun** düşen bir anlam ve içerik kazanmışlardır. Siyasal özgürlük, ulusal sorun, kadın sorunu vb. tüm demokratik siyasal sorunlar için bu böyledir. Kapitalizm, yalnızca bağımlı ülkelerde değil, fakat aynı zamanda kapitalist metropollerde de demokratik sorunları, dolayısıyla yığınların demokratik özlemlerini ve mücadelelerini yeniden yeniden yaratır. Ama bu olgudan hareketle demokrasi sorununu kendi başına bir program haline getirmek, onu sermaye iktidarının devrilmesi genel ve temel sorunundan koparmak, ufku burjuva düzenin sınırlarını aşamayanların işi olabilir ancak.

---

* "İlerici proletarya, bu yığınları birleştirip onlara yön verebilecek, iktidarı alabilecek, bankaları ele geçirebilecek, (değişik nedenlerden olmakla birlikte!) herkesin nefret ettiği tröstleri mülksüzleştirecek ve tamamı burjuvazinin devrilmesi ve sosyalizmin zaferini sağlayacak olan başka kesin önlemleri alacaktır. Bu zafer de, kendini hemen küçük-burjuva posadan "temizleyecek" değildir." (*Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı*, s.198-199)

Körfez'de yeni emperyalist oyunlar

Körfez'de yeni bir kriz ortamı doğdu. Bu kriz Irak ordusunun Kuveyt sınırında yığmak yaptığını ileri süren ABD'nin Körfez'deki askeri birliklerini takviye ederek yeniden harekete geçirmesiyle başladı. ABD'nin, Irak'ın Kuveyt sınırına 100 bin civarında asker yığdığı ve yeniden işgale hazırlandığı iddiasının hiçbir ciddiyeti yoktur. Zira Irak rejiminin yeni bir askeri maceraya girme gücünün olmadığını ABD çok iyi bilmektedir. Yalnızca Saddam yeniden dikkatleri çekmek ve iç politik ihtiyaçlarını karşılamak için bazı manevralara girişmiştir.

Saddam'ın bu manevrasını gereğinden fazla abartan ABD adeta bir seferberlik ilan etmiştir. Bu seferberlik Bağdat'ın askerlerini çekmiş olmasına rağmen sürmektedir.

Körfez savaşı arifesinde ve esnasında yaşananlara ilişkin anlatılan olayların çoğunun yalan olduğu ortaya çıktı. İş işten geçtikten sonradır ki, savaşı haklı göstermek için ayrıntılı bir dezinformasyon kampanyası ile dünya kamuoyunun aldatıldığı anlaşıldı. Yine benzer bir senaryo gündemdedir.

Açıktır ki, ABD'nin Saddam'a bu kadar önem vermesi, Irak'ın bölgedeki Amerikan çıkarlarına yöneldiği varsayılan tehditten kaynaklanmıyor. Haiti'deki Cedras gibi bir generali şeytan gibi göstermek ABD kamuoyunu yeterince seferber etmeye yetmiyor. Bu türden generallerin dünya barışını ve ABD'nin ulusal çıkarları ile güvenliğini tehlikeye düşürdüğü iddialarının hiçbir inandırıcılığı yok. Nitekim Cedras ABD tarafından Panama'daki emeklilik ikametgahına yerleştirilmiş bulunuyor. Belki de ilerde bu piyonu yeniden adaya getirerek siyasi bir partinin başına oturtacaklardır.

Somali seferinin etkisi çok erken bir tarihte ters tepki yaratarak "Vietnam Sendromu"nu hatırlatığı gibi unutulmuş da bulunuyor. Ruanda'ya Amerikan yardımının yağması ise Amerikan seçmenlerini çok fazla ilgilendirmiyor.

Bu nedenle Clinton yönetiminin, Amerikan halkını oyalamak için, dikkatleri ABD'nin iflas etmiş bulunan eğitim, sağlık, işsizlik, günlük ekonomik sıkıntılar vb. gibi sorunlardan dışa yönelik sorunlara çekmesi gerekiyor.

Ayrıca ABD seçim dönemine girmiş bulunuyor. Kasım ayı başlarında Temsilciler Meclisinin tamamı, Senato'nun üçte biri, aralarında Florida, Newyork, Texas gibi önemli eyaletlerin bulunduğu ondört yerde valilik seçimleri yapılacak. Bu seçimlerin Clinton yönetimi açısından önemli bir sınav olacağı açıktır. 1996 yılındaki başkanlık seçimlerinde yeniden seçilebilmek için bu sınavı başarıyla vermesi gerekmektedir.

ABD Körfez sorununu, dış politikadaki stratejik hesaplarının yanısıra, iç politikada da kullanabileceği bir istismar alanı haline getirmiştir. Bir kaç örnek bunu yeterince ortaya koymaktadır. 10 ve 13 Ocak 1993 günlerinde, Bush, Beyaz Sarayı terketmeden bir kaç gün önce, Irak'a karşı son derece gereksiz bir hava akımı düzenlemeyi ihmal etmemişti. Amerikan kamuoyu Bush'un bu son jestini büyük bir coşkuyla selamlamıştı.

26 Nisan '93 günü aynı senaryo bu kez Clinton yönetimi tarafından tekrarlandı. Kuveyt'te Bush'a karşı bir suikast planlandığı iddiasıyla Bağdat üzerine füze yağdırıldı. Elbette bu bir bahaneydi. Çünkü, işbaşına geldikten sonra cömert vaatlerini tersyüz etmeye başlayan Clinton'un kamuoyu yoklamalarındaki popüleritesi hızla erozyona uğruyordu. Bunu engellemek için Saddam'dan yararlanıldı. Bağdat'a bir kaç füze atıp masum insanları katletmekle Clinton kamuoyu araştırmalarında 23 puan kazanmayı başardı. Bu son kriz de Clinton'un iç politikadaki hareket serbestisini artıracaktır.

ABD'nin Birleşmiş Milletler etiketini kullanarak Irak'a uyguladığı ambargonunu fiilen delinmesi ihtimali güngeçtikçe artmaktadır. ABD'nin dışındaki emperyalist güçler Irak pazarının açılması için sabırsızlanıyorlar. Örneğin Fransız işverenleri heyet halinde Bağdat'ı ziyaret ediyor, pazarlık yapıyorlar. ABD ilk aşamada Irak pazarından pay alma şansına sahip değildir. Bu nedenle, rakipleri yararlanacağına kapalı kalmasını ve bu arada Saddam'ı da günah keçisi olarak kullanmayı daha yararlı buluyor.

ABD'nin yeniden Irak'a saldırması Saddam'ın da işine gelebilir. Savaş ve onu izleyen ambargo, yalnızca politik, diplomatik ve askeri alanlarda değil ekonomik açıdan da tam bir yıkıma uğrattı Irak'ı. Nüfusun ezici çoğunluğu büyük sıkıntılar çekmektedir. UNİCEF'in kısa bir süre önce verdiği rakamlara göre, 3,5 milyon Iraklı beslenme yetersizliği çekmektedir.

Bu maddi sıkıntıların yol-

açtığı derin bir toplumsal hoşnutsuzluk sözkonusudur. Saddam rejiminin muhalefeti her seferinde şiddetle, barbarca yöntemlerle bastırdığı biliniyor. Rejimin Kürtlere ve Şiilere karşı sürekli olarak giriştiği saldırılarının esas amaçlarmdan biri düzenin dayanağı toplumsal kesimin birliğini sağlamak ve muhalefeti ezmektir.

Bu çerçevede, ABD'nin taciz politikasının dozunu artırması, askeri saldırı seçeneğinin gündeme gelmesi, Saddam rejiminin, ulusal onur, dış düşman temalarını işleyerek Irak halkına nüfuz etmesini kolaylaştıracaktır. Sonuçta yeni Körfez krizi Clinton yönetiminin iç politikadaki işini kolaylaştıracağı gibi Saddam rejimine de yarayacaktır.

Eski Yugoslavya: Emperyalistler "barış" değil savaş istiyorlar

5 Haziran günü Cenevre'de toplanan Rusya, İngiltere, Almanya, Fransa ve ABD tarafından yeni bir "banş" planı hazırlandı. Böylece eski Yugoslavya'daki durum yeni bir evreye ulaşmış oldu.

Bu "banş" planını ABD'nin bu yılın başından bu yana yürüttüğü politik saldınnın bir sonucu olarak görmek gerekiyor. ABD Bosnalı müslümanlann daha fazla can, mal ve toprak kaybetmelerini sınırlandınyor. Bu politik saldınnın başlıca hedefi Fransa, İngiltere ve özellikle Almanya'nın emperyalist niyetlerine yönelik. ABD'nin kurdurduğu Hırvat ve Müslüman Federasyonu Fransa gibi bölge haydutlannın hoşuna gitmiyor. ABD ayrıca Rusya'nın "doğal" müttefiki Sırplar'ı dolaysız desteklemelerini de engellemiş bulunuyor.

Son "banş" planıyla Bosna-Hersek topraklannın %51'inin Hırvat ve Müslüman Federasyonu'na bırakılması, Amerika'nın bölgedeki nüfuzunun arttığına işaret ediyor. İşgal ettikleri toprakların bir kısmından geri çekilmek Bosnalı Sıpların hoşuna gitmedi. Bosnalı Sırplan rahatsız eden noktalardan bazıları şunlar: Krajina'nın Hırvat-Müslüman ittifakına bırakılması; Bosnalı Sırplar ile Sırbistan arasına Müslüman-Hırvat bölgesi oluşturularak bağlantının kesilmesi; Bosnalı Sırplann Adriyatik Deniziyle bağlantılannın kesilmesi. Ki bu sonuncusu ABD'nin en önemli amaçlarından bir tanesi.

Ancak Amerika'nın basıncı, sadece son Cenevre planında kendisini ifade etmiyor. Bosnalı müslüman ordusu, ABD tarafından "gizlice" silahlandınldı. Bu son dönemde Sırplara karşı askeri ilerleme kaydetmelerinden de anlaşılıyor. Müslümanlann güçlerinin artması, ayaklanan Fikret Abdic kuvvetlerine karşı kazanılan zaferle de kendini gösterdi. Fikret Abdic Sırplara yakınlaşmaktan ve tüm Bihac'ın ele geçirilmesinden yana idi.

Bosnalı Sırplann "banş" planını reddetmeleri durumunda, ABD'nin bölgeye yönelik politik ve askeri saldınlan daha da yoğunlaşacak. Uçaklarla bombalama operasyonlan ve Bosnalı Mülümanlara silah ambargosunun kaldınlması tehditleri yeniden gündeme gelecek.

ABD'nin yaptığı planlara "müttefik"leri Fransa, İngiltere ve Rusya, bunu çok açık bir dille ifade etmeseler de, karşı çıkıyorlar. Zira, ABD'nin bölge için yaptığı planlar diğer emperyalist güçlerin konumlannı tehlikeye sokuyor, onların çıkarlannı zedeliyor. ABD önderliğinde dayatılan banş planı gerçekleştirildiğinde çıkarları zedeleneceklerin başında Fransa geliyor. Bundan dolayı Sırbistan'ı kullanarak planın devre dışı kalması için ellerinden geleni yapıyor. Ayrıca rahatsızlığını ifade etmek için Unprofor BM gücünü geri çekmeyle tehdit ediyor. İngiltere Fransa'nın bu tutumunu destekliyor. ABD ise yalnız kalmamak için çaba harcıyor. Rusya'nın bütün bu oyundaki rolü ise, yalnızca ABD'nin Belgrat'taki çıkarlannı en iyi şekilde korumaktan ibaret.

Emperyalistlerin bütün bu kıvranışlannın gerisinde stratejik bir bölge olan Balkanların egemenliğini ele geçirmek yatıyor. Açıktır ki bu dalaşın faturasını kanlan ve canlarıyla bölge halkları ödüyorlar. Emperyalistlerin bölgeye müdahale edebilmek için iştahlannı kabartan çatışma odaklarından bazılarını Yunanistan ve Makedonya, Yunanistan ve Arnavutluk, Yugoslavya Federasyonu ile Kosova çelişkileri oluşturuyor. Bütün bunlar, emperyalistlerin çıkarları uğruna, "kendi arka bahçe"lerinde dahi her türlü barbarlığa başvuracaklarını gösteriyor.

Servet-sefalet kutuplaşması derinleşiyor

İMF ve Dünya Bankası, 4-6 Ekim'de Madrid'te yıllık toplantısını yaptı. Aynı zamanda dünya kapitalizminin üssü işlevini yerine getiren bu iki kurumun 50. yaşgünü kutlandı. Bu vesileyle bazı kuruluşların İMF'nin politikalarını değerlendirmek ve yargılamak için oluşturdukları Halk Mahkemesi irkiltici veriler yayınladı.

Belçika'nın Louvain Üniversitesi'nde uluslararası hukuk profesörü olan ve mahkemenin sözcülüğünü yapan François Rigaut bazı açıklamalar yaptı. İMF ve Dünya Bankası'nın rakamlarıyla da doğrulanan bu açıklamaya göre, dünya üretiminin %25'i 30 çokuluslu şirketin denetiminde bulunmaktadır. Bu çokuluslu şirketlerin önde gelen 15'inin brüt geliri 120 ülkenin toplam gelirinden daha fazladır.

1992 yılında dünya nüfusunun %20'si dünya gelirinin %83'ünü paylaşırken, en yoksul kesimini temsil eden %20'sine sözkonusu gelirin %1,4'ü düşmektedir. Dünya Bankası'nın verdiği rakamlara göre, 1,4 milyar insan günde 1 doların altında bir gelirle geçinmek durumunda kalıyor. 1960 yılında en zengin %20'lik kesim ile en yoksul %20'lik kesim arasındaki gelir farkı oranı 1/30 idi. Bu oran 1991'de 1/61 olarak gerçekleşmiştir.

Kapitalizmin en önemli iki kurumu olan İMF ve Dünya Bankası'nın dayattıkları reçeteler servet-sefalet kutuplaşmasını hızla derinleştirmektedir. Halihazırda bu reçetelere karşı güçlü bir emekçi direnişi gözlenmemektedir.

Ancak, sermayenin uluslararası plandai yaygınlaştırdığı saldırılara karşı direniş odakları tümüyle sönmediği gibi, yer yer yenileri de eklenmektedir. Değişik ülkelerde gündeme gelen direniş ve eylemliliklerin yanısıra Latin Amerika'da yaşanan gelişmeler bu bakımdan cesaret vericidir.

Meksika'nın Chiapas eyaletinin adı, geçtiğimiz yılbaşında, Zapata Kurtuluş Ordusu (AZLN) gerillarının başlattıkları bir eylemle dünyaya duyurulmuştu. Chiapas köylülerinin merkezi hükümeti sarsan isyanı dünyada büyük yankılar uyandırmış, ezilen halkların ve emekçi sınıfların sempatisini kazanmıştı.

Meksika hükümeti şaşkınlığını atlattıktan sonra, eylemin ülke geneline yayılmasını engellemek için hemen taviz verme yoluna gitmek zorunda kalmıştı. Birkaç bakan azledilmiş, genel af vaadedilmiş, kiliseden arabuluculuk yapması rica edilmiş ve AZLN gerilları ile pazarlık masasına oturmak kabul edilmişti.

Carlos Salinas hükümeti bir yandan şiddete başvururken öte yandan da "kandırılmış ve umutsuzluğa kapılmış bir avuç köylü" diye tanımladığı isyancılarla pazarlık masasına oturarak, oyalama taktikleriyle Chiapas'ın isyancı dinamiğini kırmayı hesaplıyordu.

Bu taktik başarılı olmadı. Başarı olması da güçtü. Çünkü, iktidarla yapılan görüşmelerin arifesinde, 20 Şubat '94 günü, AZLN yayınladığı bir bildiride; ***"özgürlük, adalet ve herkes için demokrasiyi içeren adil ve şerefli bir politik çözüm"*** talep ettiklerini, ***"kimseden ne sadaka istediklerini, ne de büyüklerin sofrasından artan kırıntıların pazarlığını yapmak gibi bir niyetleri olduğunu"*** ve ***"eğer güçlülerin ağzı yeniden yalan konuşursa, bizim ağzımız da yeniden silah konuşacaktır"***, diye uyarıyordu.

İktidarın oyalama taktiklerine ve planladığı tuzaklara düşmemeye çalışan gerillalar hükümetle diyaloğu kestiler. Bunun üzerine hükümet Chiapas'a genel bir saldırı düzenlemeye hazırlanıyor. AZLN ise 10 Ekim'de yayınladığı bir bildiride, bu saldırıyı göğüsleme hazırlığı içinde olduğunu, denetimlerindeki bölgelerin girişlerine mayın döşendiğini ve uçaksavar bataryaları yerleştirildiğini açıkladı.

AZLN'in bu kararlılığına kitlesel destek, 12 Ekim günü, Chiapas eyaletinin başkenti Cristobal'a yürüyerek gelen köylülerden geldi. Başkente toplanan 25 bini aşkın köylü taleplerini haykırdı.

Görünen odur ki, Chiapas devrimcileri Salvador'daki Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi gibi teslimiyetin değil, mücadelenin bayrağını dalgalandırmak niyetindedirler.

Bölgedeki diğer ülkelerde de daha küçük çapta da olsa bir canlılık ve eylemlilik yaşanıyor. Örneğin Ekim ayının ilk haftasında Guatemala gerillaları ilk kez başkente girmeyi başardılar. Bu eylemde dört asker öldürüldü ve başkentin bazı semtlerinin duvarları devrimci sloganlarla süslendi.

Benzer bir gelişme 10 Ekim'de 5 milyon nüfuslu bir orta Amerika ülkesi olan Honduras'ta yaşandı. Binlerce köylü başkent sokaklarını işgal etti. Tarım yasasının yeniden düzenlenmesini ve topraksız 100 bin köylü ailesine toprak dağıtılmasını talep eden göstericilerin kararlılığı karşısında, devlet başkanı C. R. Reina, köylü temsilcilerini kabul etmek ve taleplerini dinlemek zorunda kaldı.

Direnme geleneğimizi yaratmalıyız

"Yeni bir kültür, yeni bir gelenek" yaratmak iddiasıyla çıktık yola. Hareketimiz devrimci demokrasiden kopup proleter sosyalizmin bayrağını taşımaya başladığı ilk günden bu yana hayli mesafe de katetti. Gerek sınıf yönelimiyle ve gerekse pratik politika yapış tarzıyla yeni bir gelenek yaratmaya çalışıyoruz. İdeolojik-politik ve örgütsel yönelimimizle kendimizi belli bir başarıyla ortaya koyabilirken, farklılığımızın bir başka alanda da ortaya konulması/gösterilmesi gerekiyor.

Öte yandan, devrimimizin temel sorunlarına çözümleyici yanıtlar vermek, politik gelişmeleri tahlil ederek günceli "yakalamak" ve örgütsel sorunlara ilişkin perspektifler sunmak noktasında önemli bir mesafe aldığımızda açıktır. Ancak burada eksik kalan bir yan var. Siyasi polise karşı mücadele... Sürekli ve güncel olan, sermaye iktidarı yıkılmadıkça güncelliğini hiç yitirmeyecek olan -ki bu savaşan bir örgüt için çok daha önemlidir- siyasi polise karşı mücadele, mahkemelerde, zindanda, işkencede komünist direnme çizgisidir bu. Bu alanda da kendi geleneğimizi, kültürümüzü yaratmak zorundayız. Dahası devrimci hareketin biriktirdiği olumlu deneyleri süzüp çıkarmalı ve MYO üzerinden kadroların, hareketin taraftarlarının sürekli ve sistemli eğitimi için bir silaha dönüştürmeliyiz.

Fakat bundan daha önemli olan şudur: İlk çıkışımızdan bugüne kadarki örgütsel gelişme sürecimiz bu yönüyle yeniden ele alınmalıdır. Hareketimizin saflarında yaşanan bütün deneyler, olumlu ve olumsuz, eleştiri süzgecinden geçirilmeli ve özellikle olumlu direnme tavırları kadro ve taraftarların eğitildiği bir silaha dönüştürülmelidir. Devrimci hareketin olumlu deneylerinden yararlanmak ne kadar önemli ve gerekliyse, ondan daha önemli olanı, kendi deneylerimizden öğrenmek ve bunları bir eğitim / dönüştürme aracı haline getirmektir. Aslında kendi geleneğimizi yaratmada daha işlevsel ve yakıcı olan da budur.

Dolayısıyla, yayınlarımızda, eğitim grupları, çalışma komiteleri ve organ toplantılarında yaşanmış deneyler tartışılmalı ve komünist tavır tartışmasız bir kimlik haline getirilmelidir.

"Bildiğiniz gibi kadrolar en iyi eğitimlerini" der Dimitrov, "Mücadele süresince zorlukları yener ve sınavdan geçerken ve de iyi ya da kötü tavır örneklerinden edinirler. Grev anlarında, gösteriler sırasında, hapiste ve mahkemede verilmiş yüzlerce mükemmel tavır örnekleri vardır. Binlerce kahramanlık örneklerimiz var. Ama maalesef hiç de az olmayan korkaklık, dayanıksızlık ve hatta dönekliğin örnekleri de var. Biz sık sık bu örnekleri, hem iyilerini hem kötülerini unutuyoruz. İnsanlara neyi benimsemeleri, neyi reddetmeleri gerektiğini göstermiyoruz. Yoldaşlarımızın ve savaşçı işçilerimizin sınıf çatışmalarındaki, polis sorgusundaki, hapishaneler ve toplama kamplarındaki, mahkemelerdeki vb. tavırlarını incelemeliyiz. İyi örnekler öne çıkarılmalı ve izlenecek örnekler olarak sunulmalıdır. Ve çürümüş, bolşevik olmayan ve darkafalıca olan her şey bir yana atılmalıdır."

Devrimci kahramanlığın değerli örnekleri saflarımızda yaygınlaştırılmalıdır. Bu devrimci hareketin ve bizim saflarımızdaki yüreksizliğin, çürümüşlüğün ve zayıflığın bütün örnekleri ve görünümleriyle karşılaştırılmalıdır. Bu örnekler, kadrolarımızın eğitilmesinde en yaygın şekilde kullanılmalıdır. Bugün bu acil bir ihtiyaçtır bizim için. Çünkü işçi sınıfının devrimci partisini yaratmanın yolu, bir yönüyle de buradan geçiyor. İhtilalci bir direniş geleneği yaratmak, partiye ulaşmanın temel taşlarından biridir.

Muzaffer YÜKSEL

20 Temmuz Dersleri

EKSEN Yayıncılık

Direnmek ve devrimci gelenek

Örgütümüz henüz genç, kökleşmiş bir geleneğe sahip olmasa da, onun önünde uluslararası devrimci hareket ile Türkiye devrimci hareketinin deneyimleri, durmaktadır. Komünist bir kültür ve geleneğin yaratılması, geçmiş birikimlerin olumlu yönlerini öne çıkarmakla ve onu kendi kavrayışlarımız doğrultusunda geliştirmekle olanaklıdır.

Düşmana karşı mücadelenin en önemli halkası ideolojik netlik ve sağlamlıktır. İkincisi örgüte, devrime ve sosyalizme olan inanç ve bağlılıktır. Bir komünist için bundan sonrası, yani işkencede direnme bir tartışma olmaktan çıkacak, doğal ve temel görevlerinden biri durumuna gelecektir.

Komünist militan sınıf çelişki ve mücadelesini kendi içinde yaşayan (bu mutlaka olacaktır, çünkü hiç kimse komünist olarak doğmaz) ve proleter çizgide netleşerek komünist kimliğine ulaşandır. Kapitalizm bütün kokuşmuş ve çürümüşlüğüyle sahnede. Ve elindeki tüm olanakları (TV, basın, kitle iletişim araçları vb.) toplumu sürekli bir etkileme ve yönlendirme, daha doğrusu yozlaştırmak için kullanıyor. Yani maddi üretim aletlerini elinde bulunduran kapitalist sınıf, aynı zamanda entellektüel üretim aletlerinin de sahibi durumundadır. Sömürü çarkının yağdanlığı olarak dilediği tarzda kullanır.

Biz komünist devrimciler ise bu yozlaştırma operasyonuna karşılık, ileriyi, yeniyi ve insanal olanı temsil etmek iddiasındayız. Buna rağmen öyle zamanlar oluyor ki burjuva kültürün açık etkilerini yaşayabiliyoruz. İşte böylesi durumlarda sınıf mücadelesinin farklı bir boyutunu kendi içimizde vermek durumundayız. Bu yapılamadığı ve bunu başaramadığımız takdirde, içten içe bir çürümenin zemini de döşenmiş olur. Bu çürümenin kendini dışa vurduğu alanlardan biri işkence tezgahlarıdır. Gerçekten egemen yoz kültürden tam bir kopuşu yaşayamamış bir devrimcinin o alanda zayıf davranması zaten bir sonuçtur. Dışardayken kendini aşmak için çaba sarfetmeyen, zayıflıklarının üzerine gitmeyen, örgütüyle bütün samimiyetiyle bütünleşmeyen, sorunlara ertelemeci veya adam sendeci yaklaşan biri, ipin ucunu zaten o zamandan bırakmıştır.

Yeni bir devrimcinin polisle karşılaştığında ne yapacağı sorusuna "direneceksin, tek düşüncen devrim olacak" gibi bir yaklaşım ne derece eğitici ve yolgösterici olabilir? Devrimci eğitim, ezberleme sözleri tekrarlamakla olmuyor. Gerçekten daha deneyimli olan yoldaşların tecrübesi ve birikimleri yeni yetişmekte olan yoldaşlar için yolaçıcı, yolgösterici olmalıdır. Mücadelede deneyimsiz yoldaşlar da bütün çelişki ve sorunlarını örgüte ve diğer yoldaşlarına açma rahatlığı göstermelidirler. Kendine güvenli, kişilikli, adımlarını bilinçli atan kadroların yetişmesi örgüt içi yaşamın devrimcileştirilmesiyle olacaktır. Bu da, önder ve sorumlu düzeydeki yoldaşların örnek bir tutum ve davranış göstermelerini gerektirir. Militan bir ruh ve inisiyatif, rehavet tehlikesi barındırmayan rahatlık, pimpiriklik ve kuşkuculuk taşımayan titizlik ve disiplin, devrimci kişiliğin göstergeleri olarak görülmeli ve sürekli işlenmelidir.

Komünist militanın aklından çıkarmaması gereken, her zaman için düşmanın eline düşebileceğidir. Bu, onun kendisini bekleyen olaylara ve zulme hazır hissetmesini sağlamaya yardımcı olacaktır. Bunun için yaşamını en ufak ayrıntılarına kadar disiplinli bir şekilde örgütlemelidir. Direnmeyi işleyen kaynakların incelenmesi, örgüt içinde ve dışında yaşanan örneklerin tartışılması, olumsuz örneklerin irdelenmesi, nedenleri ve sonuçlarıyla tartışılması yararlı olacaktır.

Düşmanla karşı karşıya gelindiğinde, örgütüne ve savunduğu değerlere layık bir tutum gösterebilmenin yolu, öncelikle dışarıdayken illegalite kurallarına titizlikle uymak, liberalizme karşı set oluşturmak, düşmana karşı olduğu kadar örgüt içi illegalitede de titiz olmak, ilke ve kuralları ihlale karşı tahammülsüz olmak, yani bir bütün olarak devrimcileşmekten ve yetkinleşmekten geçiyor.

F. SERTAÇ

Okurlardan / Yoldaşlardan...

EKİM'in 8. mücadele yılına girişini coşkuyla selamlıyoruz

Küçük-burjuva devrimci hareketin ağır bir bunalım, yoğun bir tasfiye süreci ve bir çözümsüzlüğü yaşadığı bir dönemde, EKİM, devrimci-demokrasinin dar platformundan kopmayı başarmış, ileri bir platformun, proleter sosyalist platformun temsilcisi olmuştur. Geldiği platformun olumsuzluklarına, hata ve zaaflarına karşı savaş içerisinde hergeçen gün komünist çizgisi netleştirmiş, ayrım çizgilerini daha da kalınlaştırmıştır. Onun ideolojik bakış açısının darlığını ve kısırlığını, sınıfa yabancı özünü gözler önüne serip mahkum etmiştir. EKİM bu ideolojik platformun verdiği güçle bugün gelişmeye devam ediyor. Türkiye'nin güçlü devrimci dinamiklere sahip bir devrim ülkesi olduğu gerçeğini bilince çıkartan komünistler, tüm çabalarıyla bunu değerlendirme görev ve sorumluluğuyla hareket etmişlerdir. Komünistler kimsenin Türkiye'de görmediği ya da görmek istemediği bir gerçeği; sınıfın tarihsel misyonunu, onun devrimci gücünü görmeyi başarmışlardır. Bugün onları devrim toprağının devrim hareketi yapan gerçek budur. Bu nokta komünistlerin geleceğe yürüyüşlerinin başarısının teminatıdır.

Varolma hakkını 3-4 yıllık bir sürede kazanan EKİM, bugün farklı bir hedefe yürüyor. Dün varolmaya çalışırken, bugün artık Türkiye topraklarından sökülüp atılmanamanın değil, devrimi örgütlemenin kavgasını veriyor. Bu açık bir gelişmenin, devrim maratonunda alınan mesafenin bir göstergesidir. Kuşkusuz bu henüz uzun devrim maratonunun sadece ilk yüz metreleridir. Katedilecek mesafe henüz çok uzun. Ama şurası da bir gerçek ki, EKİM katettiği mesafe ile gelecekte alacağı mesafeyi daha bir kısaltıyor. Mesafeyi kısaltmak ise devrimci iradenin ne kadar yoğunlaştırılacağına bağlı bir olgu. Bugün özellikle sınıfın derin bir huzursuzluğu yaşadığı, kitlelerin düzen partilerinden kopmaya başladığı bir süreçte, bu hayati önemde bir sorun olarak komünistlerin önünde duruyor; iddiaya uygulama gücünün mutlaka kazandırılması gerekiyor. Komünistler her cepheden savaşımı örgütlemek zorundadırlar. Artık farklılığımızı pratikte de sergileyebilmeliyiz. Yeni kimlik, yeni gelenek yaşamda somutlaşmalıdır. Bu her alanda böyle olmalıdır. Hem örgütsel faaliyette, hem Ekimci bir komünistin yaşam tarzında, hem düşmanın işkencehanelerinde ve zindanlarında devrimci bir tavır takınılarak...

Görev büyük ve onurlu. Yerine getirmek Ekimcilerin çabasına, hırsına ve kinine bağlı. Varolmayı EKİM başardı. Şimdi görev sınıfın ihtilalci partisini yaratmaktır. Ekimci komünistler bunu da başaracaktırlar, başarmak zorundadırlar. Dünya proletaryasının çıkarları bunu emrediyor. Öyleyse görev başına!

Malatya Cezaevi'nden
EKİM Davası tutsakları

Tekstil işkolunda yaşananlar

Tekstil işkolunda çalışan işçiler yaz aylarında yoğun bir işsizlikle yüzyüze kaldılar. 5 Nisan paketinden etkilendikleri bahanesiyle işverenler 6. ay zamlarını vermemek için işçileri işten çıkarttılar. Ayrıca işçiler üzerinde baskılar uygulayan, işçilerle yapılan toplantılarda, "gruplaşın" yavaş çalışanı aranızda barındırmayın, şikayet edin, onlar sizin çalıştığınızdan kazanmak istiyorlar" türünden bayağı demagojilerle işçileri bölmeye çalışan patronların sayısı hiç de az değildir.

Çalıştığım işyerinde de bir süre önce bazı arkadaşlarımız sudan bahanelerle işten çıkarıldılar. Amaç işlerin azaldığı bir aşamada bunu gerekçe göstererek işçi sayısını azaltmak, yurtdışı siparişleri arttığında da yerine yeni işçiler almak.

Tekstilde son yıllarda yoğun bir ihracat yaşanıyor. Bu sayede, bu sektördeki patronlar devletten aldıkları ihracat teşvikleri, vergi indirimleri ve ucuz işgücü kullanımıyla zenginliklerine zenginlik kattılar. Bunun içindir ki, artık yabancı patronlar "ithal" eder duruma geldik. Kendi ülkelerindeki tekstil fabrikalarını kapatanlar, uçağa atlayıp ucuz işgücü cenneti Türkiye'de soluğu alıyorlar.

Patronlar kurdukları ortaklıklarla karlarına kar katarlarken, biz işçilerin de kendi kurtuluşumuzu nasıl sağlayacağımızı düşünmenin zamanı gelmiştir artık. Sigortasız, sendikasız, sağlıksız ortamlarda çalışıyoruz. Vizite hakkımızı binbir güçlükle kullanabiliyoruz. İstemediğimiz halde zorunlu olarak mesailere bırakılıyoruz. Yemekler yenecek gibi değil. Tuvalet ihtiyacımız dahi kısıtlanıyor. Paydos saatlerimiz yetersiz. En önemlisi ise burjuva yasalarına bile dayandırılmayan sudan bahanelerle işten çıkartılıyoruz.

Bu ve benzeri sorunlar tüm işyerlerinde yaşanıyor. Sınıf bilinçli devrimci işçiler kendi çalıştıkları fabrikalarda mücadeleye önderlik etmek sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Zaman kaybetmemeli, bir an önce harekete geçmeliyiz. Ortaya koyacağımız çabalar işçi sınıfının kendi partisinin yaratılmasını daha da yakınlaştıracaktır. Bilgilerimizi, mücadele deneyimlerimizi birbirimize aktaralım. Hangi kuşaktan olursak olalım, birbirimizden öğreneceğimiz çok şey vardır.

Bir tekstil işçisi/İstanbul

Bir görevin ardından

5 Nisan Kararları'nın ardından özellikle tekstil işkolu yeni saldırı ve dayatmalarla yüzyüze kaldı. Bizim işyerimiz de bunlardan birisi. Bilinçlenmemiş işçileri Tekstil Sendikası istediği gibi elinde oynatıyor. Biz birim arkadaşlarımızla birlikte sözleşmemizin yakınlaştığı günlerde bir bildiri hazırlayarak dağıtınayı kararlaştırdık. Bu görevi ben üzerime aldım. Bildiriyi dağıtmak için en uygun saat yemek saati idi. İşçiler yemekte iken bildirileri makinaların arasına bıraktım. Yemek dönüşünde bildirilerle karşılaşan işçiler çok şaşırmışlardı. Çünkü işyeri tarihinde ilk kez bildiri dağıtılıyordu. Ve ilk kez işçilere bir alternatif gösteriliyordu. Ben bütün bunları uzaktan izledim. İşçiler kendilerini düşünen birilerinin varlığını hissediyorlar, ben ise insanlığın daha güzel yaşamı uğruna bir adım atmış olmanın mutluluğunu yaşıyordum.

Berivan/Tarsus

Faşist barbarlık lanetlendi

Sömürgeci Türk devletinin Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaş tam bir vahşet ve soykırımla boyutlandırılmaktadır. Kürdistan köy ve şehirleri yakılıyor, yıkılıyor, havadan bombalanıyor. Katil devlet, Kürdistan'da kana doymuyor. Türkiye'nin metropollerinde ise gün geçmiyor ki, katil sürüleri tarafından devrimci kanı akıtılmasın. Gencecik devrimciler sokakta, evde, alanlarda en vahşi yöntemlerle katlediliyor. En temel ekonomik ve demokratik hakları için direnen işçilere, emekçilere ve öğrencilere düzenin terör şebekeleri tarafından pervasızca saldırılıyor.

Ekim ayında, Almanya'nın Köln kentinde, Türkiye ve Kürdistan'daki katliamlara, faşist devlet terörüne karşı devrimci örgütler tarafından ortaklaşa düzenenlenen bir yürüyüş yapıldı. Devrimci örgütlerin oluşturduğu ortak platformun kararı ile 30 bin bildiri ve 15 bin afiş çıkartıldı. Bu materyaller Almanya genelinde yaygın olarak kullanıldı. Devrimci grupların böyle bir platformda biraraya gelmesi önemli ve anlamlı bir adım oldu. Açıktır ki içinden geçtiğimiz tarihsel dönemde devrimci örgütler ile özgürlük hareketi arasında daha yakın ve sıcak devrimci bağların oluşturulması büyük bir önem taşıyor.

Yurtdışındaki Ekimciler olarak bu yürüyüşe daha kitlesel bir katılım sağladık. Pankatlarımız ve kızıl bayraklarımız alanda ve yürüyüş güzergahında dalgalandı. Kortejimizin canlı ve coşkulu olmasına rağmen devrimci disiplin ve sloganlara toplu katılma bakımından zaman zaman belli zaaflar yaşandı.

Kürdistan'da ve Türkiye'de katliamların ve vahşetin had safhaya vardığı bir dönemde bizim de eylemlerimizi sürekli kılmamız gerekiyor. Kendi bağımsız örgütsel faaliyetimizin yanısıra diğer devrimci gruplarla eylem ve güç birliği doğrultusunda çaba harcamalı, bu konuda üzerimize düşeni yapmalıyız.

Ayrıca dikkati çeken ve eleştirilmesi gereken bir nokta daha var. Almanya 'da gerçekleştirilen bir eyleme Alman devrimci örgüt ve partilerinin katılmaması büyük bir olumsuzluktur. Enternasyonalizm ve dayanışma üzerine çokça konuşulmakta, fakat pratiğine gelindiğinde bundan geri durulmaktadır. Bu tutum eleştirilmeli ve üzerine gidilmelidir.

EKİM Yurtdışı Örgütü

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Demokrasi mücadelesi ve sosyalizm

LENİN

(...) Genel olarak kapitalizm ve özel olarak emperyalizm, demokrasiyi bir hayal haline getirir - ama aynı zamanda kapitalizm, yığınlarda demokratik esintiler uyandırır, demokratik kurumlar yaratır, emperyalizmin demokrasiyi yadsıyışıyla demokrasi için yığınsal savaş arasındaki çatışmayı şiddetlendirir. Kapitalizm ve emperyalizm ancak iktisadi devrimle devrilebilir; demokratik dönüşümlerle, en "ideal" demokratik dönüşümlerle bile devrilemez. Ne var ki, demokrasi savaşımı okulunda okumamış olan bir proletarya, iktisadi bir devrim yapma yetisine sanih değildir. *Bankalara elkoymaksızın*, üretim araçları üzerindeki *özel mülkiyeti* kaldırmaksızın kapitalizm yenik düşürülemez. Ne var ki, tüm halkı, burjuvazinin elinden alınan üretim araçlarının demokratik yönetimi için örgütlemedikçe, tüm emekçi halk yığınlarını, proleterleri, yarı-proleterleri ve küçük-köylüleri, saflarını ve güçlerini demokratik bir biçimde örgütlemeleri ve devlet işletmelerine katılmaları için seferber etmedikçe, bu devrimci önlemler uygulanamaz. Emperyalist savaşın, demokrasiyi üç ayrı yönden yadsıdığı söylenebilir (a. her savaş "haklar"ın yerine zorbalığı koyar; b. emperyalizm bu haliyle demokrasinin yadsınmasıdır.; c. emperyalist savaş, cumhuriyeti monarşiye eşitler), ne var ki emperyalizme karşı sosyalist başkaldırının uyanışı ve büyümesi, demokratik direnç ve huzursuzluğun artışıyla *ayrılmaz biçimde* bağlantılıdır. Sosyalizm *her* devletin, dolayısıyla her demokrasinin yavaş yavaş silinip ortadan kalkmasına yolaçar; fakat sosyalizm, burjuvaziye, yani nüfusun azınlığına karşı zorbalıkla demokrasinin *tam* gelişimini, yani *tüm* halk yığınlarının bütün *devlet* işlerine ve kapitalizmin ortadan kaldırılmasının tüm örgün (*complex*) sorunlarına gerçekten eşit ve gerçekten evrensel biçimde katılmasını, ancak proletarya diktatörlüğü yoluyla bağdaştırabilir. (...)

Demokrasi sorununun marksist çözümü, proletaryanın, burjuvazinin devrilmesini ve kendi zaferini hazırlamak üzere, bütün demokratik kurumları ve bütün özlemleri, kendi sınıf savaşımında *seferber etmesidir*. Böyle bir seferberlik kolay bir iş değildir. Bu, ekonomistlere, Tolstoy vb. gibi düşünenlere göre, çoğu zaman, "burjuva" ve oportünist görüşlere verilmiş, bağışlanmaz bir ödün olarak görünür. Tıpkı "mali-sermaye çağı"nda, ulusların kendi kaderini tayin hakkına sahip olmalarını savunmayı, Kievski'nin, burjuva görüşlere verilmiş, bağışlanmaz bir ödün sayması gibi. Marksizm bize, *belli* bir kapitalist ülkenin burjuvazisi tarafından yaratılan ve çarpıtılan demokratik kurumlardan yararlanmayı yadsıyarak "oportünizmle savaşma"nın oportünizme *tümden teslim olmak* demek olduğunu öğretiyor.

Sosyalizm için *iç savaş* sloganı, emperyalist savaştan kurtulmanın en kısa yolunu gösterir ve bizim savaşa karşı verdiğimiz savaşımı, oportünizme karşı verdiğimiz savaşımla *ilişkilendirir*. Gerek savaş zamanının özelliklerini -savaşın uzayıp gitme ve tam bir savaş "çağı"na dönme tehditini taşıması özelliklerini- ve oportünizmin barışseverliğinden, yasalcılığından ve kendini "kendi" burjuvazisine uyarlamasından tamamen farklı olarak bizim çalışmalarımızın genel niteliğini doğru olarak dikkate alan tek slogan budur. Bunun yanısıra, burjuvaziye karşı iç savaş, mülksüz yığınların mülk sahibi azınlığa karşı, *demokratik olarak* örgütlenen ve *demokratik olarak* yönetilen savaşıdır. Ne var ki, iç savaş da, bütün öteki savaşlar gibi, ister istemez, hakların yerine zorbalığı geçirmek zorundadır. Fakat çoğunluğun çıkarları ve hakları adına girişilen zorbalığın yapısı başkadır. Bu zorbalık sömürücülerin, burjuvazinin "hakları"nı ayaklar altına alır; ordunun ve "geri"nin demokratik bir biçimde örgütlenmesi sağlanmadıkça *başarılamaz*. İç savaş, her şeyden önce ve derhal bankalara, fabrikalara, demiryollarına, büyük toprak mülklerine vb. zorla el koyar. Fakat bütün bunlara el koymak *için*, bütün görevlilerin ve subayların halk tarafından seçilmesi usulünü koymak, burjuvaziye karşı savaşı yöneten orduyu, halk yığınlarıyla *tam olarak kaynaştırmak*, gıda üretiminin ve dağıtımının, gıda ikmalinin vb. yönetimini tam olarak demokratlaştırmak zorundayız. İç savaşın amacı, bankalara, fabrikalara vb. elkoymak, burjuvazinin tüm direnme olasılıklarını yıkmak, *onun* silahlı kuvvetlerini yıkmaktır. Ama savaş sırasında, bizler, kendi silahlı kuvvetlerimiz ve kendi "geri"mizde, savaşla aynı zamanda demokrasiyi getirmez ve yaygınlaştırmazsak, bu amaca, *ne* salt askeri, *ne* iktisadi, *ne de* siyasal bakımdan ulaşılabilir. Biz şimdi yığınlara şöyle diyoruz (ve onlar bizim haklı olduğumuzu içgüdüleriyle biliyorlar): "Onlar, büyük demokrasi sloganlarıyla kılık değiştirtilmiş bir savaşta, emperyalist kapitalizm için savaşmanızı sağlayarak sizi aldatıyorlar. Gerçek bir demokrasiye ve sosyalizme ulaşmak için burjuvaziye *karşı, gerçekten* demokratik olan bir savaş vermeniz gerekir ve vereceksiniz." (...)

Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm, Sol Yayınları, s.23-26